

TEBLİĞ

Hazine Müsteşarlığından:

**YATIRIMLARDA DEVLET YARDIMLARI HAKKINDA KARARIN
UYGULANMASINA İLİŞKİN TEBLİĞ
(TEBLİĞ NO:2009/1)**

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Tebliğ'in amacı, 14/07/2009 tarihli ve 2009/15199 sayılı Bakanlar Kurulu Kararnamesi ile yürürlüğe konulan Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar'ın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları tespit etmektir.

Tanımlar

MADDE 2- (1) Bu Tebliğ'de geçen;

a) Aracı kurum: Faiz desteğini uygulayacak kamu bankaları dahil olmak üzere bankaları ve finansal kiralama şirketlerini,

b) Ar-Ge yatırımları: Yeni bir ürün geliştirilmesi, ürün kalite ve standardının yükseltilmesi, maliyet düşürücü ve standart yükseltici yeni bir teknolojinin ülke şartlarına uyumunun sağlanması amacıyla yapılacak araştırma ve geliştirme çalışmalarıyla, bu tür faaliyet sonuçlarının faydalı araç, gereç, malzeme, ürün, yöntem, sistem ve üretim tekniklerine dönüştürülmesi, mevcutların teknolojik açıdan iyileştirilmesi ve teknoloji uyarlanması için bilimsel esaslara uygun olarak yapılan ve her aşaması belirlenmiş araştırma ve geliştirme çalışmaları için gerçekleştirilecek yatırımları,

c) Büyük ölçekli yatırımlar: Karar eki ek-3'te yer alan listede belirtilen yatırımları,

ç) Çevre yatırımları: Doğrudan ticari mal üretimine yönelik olmayan, mevcut veya gerçekleştirilecek tesisin katı, sıvı veya gaz gibi atıklarının temizlenmesi veya yok edilmesine yönelik yatırımları,

d) Karar: 14/07/2009 tarihli ve 2009/15199 sayılı Bakanlar Kurulu Kararını,

e) Muhasebe Birimi: Müsteşarlık İç Ödemeler Muhasebe Birimini,

f) Müsteşarlık: Hazine Müsteşarlığını,

g) Oda: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine (TOBB) bağlı ticaret odalarını, ticaret ve sanayi odalarını, sanayi odalarını ve deniz ticaret odalarını,

ğ) Sabit yatırım tutarı: Ek-1'de yer alan Yatırım Bilgi Formunda belirtilen arazi-arsa, bina-inşaat, makine ve teçhizat ile diğer yatırım harcamaları kalemlerinin toplamını,

h) Sanayi odası: TOBB'a bağlı ek-2'de yer alan sanayi odalarını,

ı) Teşvik belgesi: Yatırım Teşvik Belgesini,

i) Yatırımcı: Teşvik belgesi kapsamı yatırımı gerçekleştirecek 4 üncü maddede belirtilen gerçek ve tüzel kişileri,

j) Yatırım malı: Bina ve arsa hariç, teşvik belgesi kapsamı mal ve hizmet üretimi için kullanılan her türlü makine ve teçhizat, tesisat ve yatırım cinsine bağlı olarak mefruşat gibi sabit harcamaları, ifade eder.

Teşvik belgesi

MADDE 3- (1) Teşvik belgesi, yatırımın karakteristik değerlerini ihtiva eden, yatırımın bu değerler ve tespit edilen şartlara uygun olarak gerçekleştirilmesi halinde üzerinde kayıtlı destek unsurlarından istifade imkanı sağlayan, Karar'ın amaçları doğrultusunda gerçekleştirilecek yatırımlar için düzenlenen belgedir.

(2) Teşvik belgesinin düzenlenmiş olması teşvik belgesi kapsamında gerçekleştirilecek yatırımlarla ilgili olarak diğer mevzuat gereği diğer kamu kurum ve kuruluşlarından alınması gerekli izin ve ruhsat gibi belgelerin verilmesi gerekliliğine mesnet teşkil etmeyeceği gibi söz konusu belgelerin temin edilmesi gerekliliğini de ortadan kaldırmaz.

Müracaat edebilecek gerçek ve tüzel kişiler

MADDE 4- (1) Teşvik belgesi düzenlenebilmesi için gerçek kişiler, adi ortaklıklar, sermaye şirketleri, kooperatifler, iş ortaklıkları, kamu kurum ve kuruluşları (genel ve özel bütçeli kurum ve kuruluşlar, il özel idareleri, belediyeler ve kamu iktisadi teşebbüsleri ile bunların sermaye bileşimindeki hisse oranları %50'yi geçen kurum ve kuruluşlar) ve kamu kuruluşu niteliğindeki meslek kuruluşları, dernekler ve vakıflar ile yurt dışındaki yabancı şirketlerin Türkiye'deki şubeleri müracaat edebilir.

(2) Kurulacak şirketler adına yapılacak teşvik belgesi talepleri dikkate alınmaz.

Sabit yatırım tutarı ve asgari kapasiteler

MADDE 5- (1) Yatırımın, teşvik belgesine bağlanabilmesi için asgari sabit yatırım tutarının, I inci ve II nci bölgelerde yapılacak yatırımlarda 1 milyon Türk Lirası, III üncü ve IV üncü bölgelerde yapılacak yatırımlarda 500 bin Türk Lirası olması gerekmektedir. Ancak, büyük ölçekli yatırımlar, bölgesel yatırımlar ile genel teşvik sisteminden yararlanacak yatırımların Karar eki ek-2'de yer alan yukarıdaki tutarların üzerindeki asgari sabit yatırım tutarı ve/veya asgari kapasite şartlarını sağlaması gerekmektedir.

(2) Finansal kiralama şirketleri aracılığı ile yapılacak yatırımlarda finansal kiralamaya konu makine ve teçhizatlarla ait toplam tutarın her bir finansal kiralama şirketi için asgari 200 bin Türk Lirası olması gerekmektedir.

(3) Kararın 12 nci maddesi kapsamında “tekstil, konfeksiyon ve hazır giyim, deri ve deri mamulleri sektörlerine taşınma desteği”nden yararlanacak tesisler için asgari sabit yatırım tutarı aranmaz. Ancak, bu tesislerde taşınılacak yerde asgari 50 kişilik istihdam şartının sağlanması gerekir.

Müracaat mercii

MADDE 6- (1) Teşvik belgesi düzenlenmesine ilişkin talepler Müsteşarlığa yapılır. Ancak, yabancı sermayeli yatırımlar, büyük ölçekli yatırımlar, bölgesel uygulamalar kapsamındaki yatırımlar ile Ar-Ge ve çevre yatırımları hariç olmak üzere sabit yatırım tutarı 8 Milyon Türk Lirasını aşmayan ek-3’deki imalat sanayi yatırımları için yatırımcının tercihine bağlı olarak yatırımın yapılacağı yerdeki TOBB’a bağlı sanayi odalarına da müracaat edilebilir.

(2) Müsteşarlığa yapılacak müracaatların; yabancı sermayeli şirket ve şubelerce gerçekleştirilecek yatırımlar için Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğüne, diğer bütün yatırımlar için Teşvik ve Uygulama Genel Müdürlüğüne yapılması gerekmektedir.

(3) Karar’a göre düzenlenen teşvik belgelerinin geçerlilik süresi içerisindeki işlemlerle ilgili müracaatlar, teşvik belgesi müracaatını değerlendiren ilgili kuruma yapılır. Müracaatlar bu Tebliğde belirtilen esaslar çerçevesinde değerlendirilerek ilgili merci tarafından sonuçlandırılır. Ancak, kullanılmış komple tesis ithal izni, devir, satış, ihraç, kiralama ve yatırımcı talebine istinaden yapılan iptaller dışındaki teşvik belgesi iptali işlemlerine ilişkin müracaatlar ile yatırım konusu değişikliği ve yatırımın nakli konusundaki talepler Müsteşarlığın görüşü alınarak sonuçlandırılır.

Teşvik belgesi düzenlenmesi için müracaatta aranacak belgeler

MADDE 7- (1) Teşvik belgesi düzenlenebilmesi için yapılacak müracaatlarda aranılacak belgeler şunlardır:

a) Yatırımcıyı temsil ve ilzama yetkili kişilerce imzalı müracaat dilekçesi,
b) Yatırımcıyı temsil ve ilzama yetkili kişilere ait noter tasdikli imza sirküleri,
c) Ek-1’deki örneğe uygun olarak hazırlanmış her sayfası yatırımcıyı temsil ve ilzama yetkili kişilerce imzalı ve kaşeli bir nüsha Yatırım Bilgi Formu,

ç) Müsteşarlığa yapılacak müracaatlarda; dörtüyz Türk Lirası tutarındaki meblağın Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdindeki muhasebe birimi hesabına yatırıldığına dair makbuzun ikinci nüshası, sanayi odalarına yapılacak müracaatlarda; yukarıda belirtilen meblağın yüz Türk Lirası tutarındaki kısmının ilgili sanayi odasının hesabına yatırıldığını gösterir makbuz nüshası ile bakiye kısmının Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdindeki muhasebe birimi hesabına yatırıldığına dair makbuzun ikinci nüshası,

d) Firmanın sermaye yapısı, sermaye miktarı ve faaliyet konuları açısından nihai durumunu gösterir Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi veya Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Sicil Gazetesi aslı veya noterden veya sicil merciiinden tasdikli örneği,

e) 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca Türkiye genelinde Sosyal Güvenlik Kurumuna muaccel olmuş prim ve idari para cezası borçlarının bulunmadığına veya tecil ve taksitlendirildiğine ya da yapılandırıldığına ve yapılandırmanın bozulmadığına dair Sosyal Güvenlik Kurumunun ilgili birimlerinden alınacak yazının aslı,

f) 2872 sayılı Çevre Kanununa istinaden, sadece ÇED Yönetmeliği eki listelerde yer alan “Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu Kararı veya Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir Kararı” şartı aranması gereken yatırım konuları için Çevre ve Orman Bakanlığı’ndan alınan Karar ve/veya Karara ilişkin yazı.

Teşvik belgesi müracaatının değerlendirilmesi

MADDE 8- (1) Teşvik belgesi düzenlenmesi talep edilen yatırım projelerinin, makro ekonomik politikalar, arz-talep dengesi, sektörel, mali ve teknik yönden yapılacak değerlendirme ve gerektiğinde ilgili kurum, kurul ve kuruluşlardan alınacak görüşler sonucunda uygun bulunması halinde, yatırıma ait teşvik belgesi, döviz ve kredi kullanım formu ile ithal ve yerli makine ve teçhizat listeleri Müsteşarlıkça onaylanır.

(2) Sanayi odalarına yapılan müracaatlarla ilgili olarak sanayi odaları, yapılan değerlendirme sonucunda uygun görülen yatırım projeleri için,

a) Yapılan müracaata istinaden düzenlenen ve sanayi odası yetkililerinin paraf ve imzalarını haiz yatırım projesi değerlendirme formunu,

b) Sanayi odasınınca onaylı üçer nüsha ithal ve yerli makine ve teçhizat listelerini,

c) Sanayi odası yetkililerinin parafını haiz üç nüsha teşvik belgesini,

ç) Yatırımcı adı/unvanı kayıtlı döviz ve kredi kullanım formunu,

Teşvik ve Uygulama Genel Müdürlüğüne gönderirler. Müsteşarlıkça da uygun görülen yatırımlara ilişkin teşvik belgeleri onaylanarak iki nüshası ilgili sanayi odasına gönderilir. Sanayi odasınınca teşvik belgesinin aslı yatırımcıya verilir, diğer nüshası muhafaza edilir.

(3) Sanayi odasınınca yapılan değerlendirme sonucunda uygun görülmeyen yatırım projeleri ile ilgili ihtilafli durumlarda Müsteşarlığın görüşü doğrultusunda işlem yapılır.

(4) Yatırım bilgi formunda yer alan, teşvik belgesini düzenlemeye mesnet teşkil edecek bilgilerin eksik ve/veya çelişkili olması halinde, yatırımcının müracaatı değerlendirmeye alınmaz. Bu durumun giderilmesine yönelik müracaatlar, müracaat anında yürürlükte bulunan mevzuat hükümleri çerçevesinde değerlendirilir.

(5) Yatırım bilgi formunda ibraz edilen bilgi ve belgelerin varlığı ile muhteviyatı itibarıyla doğruluğundan yatırımcılar sorumlu olup, yatırımın herhangi bir aşamasında aksinin tespiti halinde, Müsteşarlıkça teşvik belgesi iptal edilebilir.

leceği gibi kısmi müeyyideler de uygulanabilir.

Teşvik belgesi kapsamında değerlendirilmeyen harcamalar

MADDE 9- (1) Tamamlanmış yatırımlar ile müracaat tarihinden önce gerçekleştirilmiş bulunan yatırım harcamaları teşvik belgesi kapsamında değerlendirilmez.

(2) Teşvik belgeleri kapsamında;

a) Kararın 6 ncı maddesi birinci fıkrasında belirtilenler hariç olmak üzere ham madde, ara malı ve işletme malzemesi,

b) Kullanılmış yerli makine ve teçhizat,

c) Arazi tipi olanlar dahil otomobil, minibüs vb. binek araçları, porselenden, seramikten ve camdan mamul sofralar ve mutfak eşyası,

d) Ulusal çapta yayım yapan günlük gazete basım hizmetlerine yönelik teşvik belgeleri hariç diğer teşvik belgeleri kapsamında baskı, basım ve matbaa makinaları değerlendirilmez.

(3) a) Gıda ürünleri ve içecek imalatı ile entegre hayvancılık yatırımlarında; kamyon, kamyonet, frigorifik kamyon, frigorifik kasa, soğutucu ünite, çekici, kamyon kasası ve kamyonet kasası,

b) Havayolu taşımacılık hizmetlerine yönelik yatırımlar dışındaki diğer yatırımlar için uçak ve helikopter teşvik belgeleri kapsamına dahil edilmez. Diğer yatırım konularında ise sektörel özellikler dikkate alınarak teşvik belgesi kapsamında değerlendirilmeyecek harcamalar belirlenir.

(4) Teşvik belgelerine ait ithal ve yerli listelerde inşaat malzemelerine yer verilmez.

Teşvik belgeli yatırımlara sağlanacak destek unsurları

MADDE 10- (1) Kararın eki ek-4'deki listede yer alan; teşvik edilmeyecek yatırım konuları ile aranan şartları sağlayamayan yatırım konuları hariç olmak üzere, bu Tebliğin 5 inci maddesinde belirtilen asgari sabit yatırım tutarının üzerindeki yatırımlar bölge ayırımı yapılmaksızın gümrük vergisi muafiyeti ile katma değer vergisi (KDV) istisnasından yararlanırlar.

(2) Bölgesel desteklerden yararlanacak yatırımlar,

a) I inci ve II nci bölgelerde; gümrük vergisi muafiyeti, KDV istisnası, vergi indirimi, yatırım yeri tahsis ve 31/12/2010 tarihine kadar yatırıma başlanması halinde sigorta primi işveren hissesi desteğinden,

b) III üncü ve IV üncü bölgelerde; gümrük vergisi muafiyeti, KDV istisnası, vergi indirimi, yatırım yeri tahsis, sigorta primi işveren hissesi desteği ve faiz desteğinden yararlanabilir.

(3) Büyük ölçekli yatırımlara gümrük vergisi muafiyeti, KDV istisnası, vergi indirimi, yatırım yeri tahsis ve sigorta primi işveren hissesi desteği uygulanabilir. Ancak I inci ve II nci bölgelerde sigorta primi işveren hissesi desteğinden yararlanabilmesi için 31/12/2010 tarihinden önce yatırıma başlanması gerekir.

(4) Ar-Ge ve çevre yatırımları gümrük vergisi muafiyeti, KDV istisnası ve faiz desteğinden yararlanabilir.

Yatırıma başlama

MADDE 11- (1) Teşvik belgesinde öngörülen yatırıma başlama tarihi teşvik belgesi için Müsteşarlığa veya sanayi odasına müracaat tarihi olup, yatırıma başlanıldığının kabul edilebilmesi için, arazi-arsa alımı, altyapının hazırlanması, inşaaata başlama, makine ve teçhizat temini gibi harcamalardan bir veya birkaçının gerçekleştirilmesi şarttır. Ancak harcama tutarının; bölgesel uygulama kapsamında gerçekleştirilen yatırımlar için teşvik belgesinde kayıtlı sabit yatırımın en az %10'u, büyük ölçekli yatırımlar için ise en az 5 milyon Türk Lirası olması halinde yatırıma başlanmış sayılır.

(2) Müsteşarlık gerekli görülen hallerde yatırıma başlamaya ilişkin faaliyetlerin fiziki gerçekleştirmelerini tespit amacıyla bizzat veya Kararın 17 nci maddesinde belirtilen kurum ve kuruluşlar aracılığı ile yatırım mahallinde incelemeler de yapabilir.

(3) Yatırım projesine ilişkin fizibilite yapmak ve şirket kurmak yatırıma başlama sayılmaz.

İşletmeye geçiş tarihi

MADDE 12- (1) İşletmeye geçiş tarihi;

a) Komple yeni yatırımlarda;

i) İmalat sanayi, madencilik, seracılık ve soğuk hava deposu yatırımlarında ilgili mercilerden onaylı kapasite raporunun,

ii) Denizyolu ile yük ve/veya yolcu taşımacılığı yatırımlarında denize elverişlilik belgesinin veya klasifikasyonunun,

iii) Havayolu ile yük ve/veya yolcu taşımacılığı yatırımlarında Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünden faaliyette bulunulduğuna dair onay yazısının,

iv) Demiryolu ile yük ve/veya yolcu taşımacılığı yatırımlarında Devlet Demir Yolları Genel Müdürlüğünden uygun görüş yazısının,

v) Jeotermal enerji ile veya enerji santralleri atık ısı ile konut ısıtma/soğutma yatırımlarında ilgili yerel yönetimin onayının ve ısının başka bir yatırımcıya ait jeotermal kaynak veya santrallerden temin edilmesi halinde asgari 10 yıllık temin sözleşmesinin,

vi) Diğer hizmetler sektörü yatırımlarından turizm, eğitim, hastane, huzurevi, öğrenci yurdu gibi yatırımlarda ilgili bakanlıklardan işletme belgesi, uygunluk belgesi, izin belgesi, ruhsat veya lisansın alınmasını müteakip teşvik belgesinin tamamlama vizesinin yapıldığı tarihtir.

b) Diğer yatırım cinslerinde ise teşvik belgesinin tamamlama vizesinin yapıldığı tarihtir. Bu durumda da yatırım konusuna bağlı olarak yukarıdaki belgelerin ibrazı şarttır.

Teşvik belgesi kapsamında yapılacak yatırım cinsleri

MADDE 13- (1) Teşvik belgesi kapsamında yapılacak yatırımların cinsi Ek-4'de yer alan tanımlar çerçevesinde değerlendirilir.

Gümrük Vergisi muafiyeti

MADDE 14- (1) Teşvik belgesi kapsamındaki yatırım malları ile otomobil ve hafif ticari araç yatırımlarında yatırım dönemi içerisinde kalmak kaydıyla CKD aksam ve parçalarının ithali, gemi ve 50 metrenin üzerindeki yat inşaat yatırımları ile ilgili tekne kabuğu ithali, yürürlükteki İthalat Rejimi Kararı gereğince ödenmesi gereken Gümrük Vergisinden muafittir.

(2) Makine ve teçhizat bedelinin %5'ini geçmemek kaydıyla yedek parçaların, otobüs, çekici (Euro normlarına uygun yeşil motoru haiz olanlar hariç), treyler (frigorifik olanlar hariç), mobilya, yat, motorbot, kamyon (off-road truck tipi karayoluna çıkması mümkün olmayan kaya tipi damperli kamyonlar hariç), transmiksler, beton santrali, forklift ve beton pompası ithal edilmesi halinde yürürlükteki İthalat Rejimi Kararı'nda öngörülen oranlarda Gümrük Vergisi tahsil edilir.

(3) Yatırım süresi içerisinde Kambiyo Mevzuatında yer alan ödeme şekillerinden herhangi biri ile ithalat işlemlerine başlanılmış ve bedeli kısmen veya tamamen ödenmiş ancak ithalatı gerçekleştirilememiş makine ve teçhizatın ithaline, yatırım süresi bitiş tarihini izleyen 4 ay içerisinde olmak kaydıyla, doğrudan gümrük idareleri tarafından izin verilir.

(4) Teşvik belgesi almak üzere müracaat edilmiş, ancak teşvik belgesine bağlanmamış yatırımlara ilişkin makine ve teçhizatın ithaline, Müsteşarlığın görüşüne istinaden Gümrük Müsteşarlığınca Gümrük Vergisi ile Katma Değer Vergisinin toplam tutarı kadar teminatın alınması suretiyle müsaade edilebilir. Teminatla ithalatta, bir defada verilecek teminat süresi azami altı aydır. Teminat süresi içinde kesin ithalat için gerekli işlemler tamamlanmamış ise, süre uzatımı için Gümrük Müsteşarlığına müracaat edilir. Teminatın başlangıç tarihi, eşyanın serbest dolaşıma giriş tarihidir. Yatırımcının, teminatın çözümü için teminat süresi içinde teşvik belgesi ve eki ithal makine ve teçhizat listesi ile birlikte Gümrük Müsteşarlığına müracaat etmesi gerekir. Aksi takdirde, teminat irat kaydedilir.

(5) Teşvik belgesinin yatırım süresi içerisinde;

a) Evsafa uygun çıkmaması nedeniyle yerine yenisi getirilmek kaydıyla, eşyanın serbest dolaşıma girişini müteakip garanti süresi içinde yurt dışı edilecek makine ve teçhizatın,

b) Herhangi bir şekilde tamir ve bakım veya diğer nedenlerle yurt dışına gönderilecek makine ve teçhizatın mahrece iade işlemleri için doğrudan gümrük idaresine müracaat edilir. Bu yöndeki talepler ilgili gümrük idaresince, gümrük mevzuatı çerçevesinde sonuçlandırılır. Mahrece iade işlemine konu yatırım mallarının yurt dışı edilmesinden itibaren bir yıl içinde aynısı veya yenisinin yurda giriş işlemleri, Müsteşarlığın herhangi bir iznine tabi olmaksızın gümrük vergisi ile katma değer vergisi istisnasından yararlandırılmak suretiyle doğrudan gümrük idarelerince sonuçlandırılır.

(6) Teşvik belgesi kapsamındaki makine ve teçhizatın ithaline ilişkin işlemler, Gümrük Mevzuatı çerçevesinde ilgili gümrük idaresince yerine getirilir. Uygulamaya ilişkin usuller, Müsteşarlık ve Gümrük Müsteşarlığınca müştereken tespit edilir. Bu Tebliğin uygulamasından doğacak ihtilaflar Gümrük Müsteşarlığınca Müsteşarlığa iletilir ve Müsteşarlığın görüşü doğrultusunda işlem yapılır.

Kullanılmış makine ve teçhizat ithali

MADDE 15- (1) Bölgesel ve sektörel kısıtlamalar gözönüne alınarak;

a) İthalat Rejimi Kararı uyarınca yayımlanan "Eski, Kullanılmış veya Yenileştirilmiş Olarak İthal Edilebilecek Maddelere İlişkin Tebliğ" hükümleri uyarınca ithali mümkün olan makine ve teçhizat (karayolu nakil vasıtaları hariç),

b) İthalat Rejimi Kararının 7 nci maddesi uyarınca ithaline izin verilen makine ve teçhizat, teşvik belgesi kapsamında ithal edilebilir.

(2) Kullanılmış komple tesisler Müsteşarlıkça proje bazında yapılacak değerlendirme sonucunda uygun görülmesi halinde teşvik belgesi kapsamında ithal edilebilir.

(3) Kullanılmış komple tesislerin (karayolu nakil vasıtaları hariç) ithaline yönelik talepler, Müsteşarlıkça, ülke ekonomisine katkısı, katma değeri, istihdama etkisi, makine parkının teknolojik ve ekonomik ömrü gibi esaslar dikkate alınmak suretiyle proje bazında değerlendirilir. Teşvik belgesi kapsamında ithaline izin verilen kullanılmış komple tesisler; yatırım konusuna bağlı olarak yardımcı tesislerden bağımsız, bir mal veya hizmeti üretebilecek komple bir hattan veya teşvik belgesinde kayıtlı üretimi yapabilecek bir veya birden fazla makine ve teçhizatdan da oluşabilir. Komple tesisler, bir firmaya ait tek bir tesisteki makine ve teçhizatları kapsayabileceği gibi, aynı firmaya veya işbirliklerine ait farklı tesislerdeki makine ve teçhizatlardan da oluşabilir. Ancak, farklı firmalardan temin edilen münferit makine ve teçhizatlar ile tesis oluşturulamayacağı gibi, söz konusu tesislerin revizyon ve ticareti ile iştigal eden firmalardan da ithalat yapılamaz.

(4) Kullanılmış komple tesis taleplerinin değerlendirilebilmesi için yatırımcıların;

a) Tesise ait makine ve teçhizatların imal yıllarını da gösterir dökümlü proforma fatura asılları,

b) Tesisin bulunduğu ülke veya eyaletteki ticaret ve/veya sanayi odasının veya görevli kamu kuruluşlarınınca tesisi-

sin alınacağı firmanın iştirak konusunu gösteren yazı,

c) Tesisin bulunduğu ülke veya eyaletteki ticaret ve/veya sanayi odasının veya görevli özel veya kamu kuruluşlarınınca onaylanmış model ve imal yıllarını da içerecek şekilde tesisi oluşturan makine ve teçhizatları, tesisin ekonomik ve teknolojik olarak çalışabilecek durumda olup olmadığını belirten onaylanmış belge (bu belgenin İngilizce dışındaki yabancı dillerde hazırlanmış olması halinde yeminli tercüme bürolarına yaptırılmış tercümeleri de istenir)

ile birlikte Müsteşarlığa müracaat etmeleri gerekmektedir.

(5) Belgelerdeki onayların belirtilen yetkililere ait olduğunun ilgili ülkelerdeki Türk Konsoloslüğunca da tasdik edilmesi gerekmektedir.

(6) Türkiye'deki serbest bölgelerden kullanılmış komple tesis ithal edilmek istenmesi halinde; Dış Ticaret Müsteşarlığından alınmış mevcut tesisin faaliyet ruhsatı ile tesisin ülke içerisine ithalinde serbest bölgeler mevzuatı açısından herhangi bir sakınca bulunmadığına ilişkin uygunluk yazısının Müsteşarlığa ibrazını müteakip, bu maddenin 4(c) bendinde belirtilen belge aranmaksızın Müsteşarlık elemanlarınca kullanılmış komple tesisin bulunduğu serbest bölgede yapılacak ekspertiz neticesinde düzenlenecek rapora göre ithal izni verilebilir.

(7) Tekstil, hazır giyim ve konfeksiyon yatırımlarına yönelik teşvik belgeleri kapsamında kullanılmış makine ve teçhizat ithal edilemez.

(8) Kullanılmış olarak ithal edilen makine ve teçhizatın amacı dışında kullanılması veya 30 uncu madde hükmü saklı kalmak üzere satılması halinde sağlanan destek unsurları ilgili mevzuat çerçevesinde geri alınır ve sözkonusu makine ve teçhizat gümrüklere iade edilir.

Katma Değer Vergisi istisnası

MADDE 16-(1) 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu gereğince, teşvik belgesini haiz yatırımcılara teşvik belgesi kapsamında yapılacak makine ve teçhizat ithal ve yerli teslimleri katma değer vergisinden istisna edilir. Aynı hüküm teşvik belgesinin veya teşvik belgesi kapsamı makine ve teçhizatın devir işlemlerinde ve makine ve teçhizat listelerinde set, ünite, takım vb. olarak belirtilen malların kısmi teslimlerinde de uygulanır.

Faiz desteğinden istifade edebilecek yatırımlar

MADDE 17- (1) Talep edilmesi halinde, bölgesel uygulama kapsamında III üncü ve IV üncü bölgelerde yapılacak yatırımlar ile Ar-Ge ve çevre yatırımları için faiz desteği öngörülebilir.

(2) Faiz desteği uygulamasına ilişkin esaslar Müsteşarlık ve aracı kurumlar arasında imzalanan protokol ile belirlenir.

Faiz desteği oranları ve tutarları

MADDE 18- (1) Bölgesel desteklerden yararlanacak yatırımlar için bankalardan kullanılacak en az bir yıl vadeli kredilerin teşvik belgesinde kayıtlı sabit yatırım tutarının %70'ine kadar olan kısmı için ödenecek faizin veya kar payının;

a) III üncü bölgede yapılacak yatırımlarda Türk Lirası cinsi kredilerde 3 puanı, döviz kredileri ve dövize endeksli kredilerde 1 puanı,

b) IV üncü bölgede yapılacak yatırımlarda Türk Lirası cinsi kredilerde 5 puanı, döviz kredileri ve dövize endeksli kredilerde 2 puanı,

c) Bölge ayrımı yapılmaksızın Ar-Ge yatırımları ile çevre yatırımlarında ise Türk Lirası cinsi kredilerde 5 puanı, döviz kredileri ve dövize endeksli kredilerde 2 puanı,

Müsteşarlıkça da uygun görülmesi halinde azami ilk 5 yıl için ödenmek kaydıyla bütçe kaynaklarından karşılanabilir. Faiz desteği içeren teşvik belgelerine konu yatırımlardan finansal kiralama şirketleri aracılığıyla gerçekleştirilecek olanlar için de faiz ödemelerini içeren itfa planı yapılması kaydıyla aynı şartlarla faiz desteği uygulanabilir.

(2) Faiz desteği tutarı proje bazında azami;

a) Ar-Ge ve çevre yatırımları için üçyüz bin Türk Lirası,

b) III üncü ve IV üncü bölgede yapılacak yatırımlar için beşyüz bin Türk Lirasıdır.

(3) Döviz kredisi ile gerçekleştirilecek yatırımlarda faiz desteği uygulaması, vade tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru dikkate alınarak yapılır.

(4) Teşvik belgelerinde faiz desteğinin öngörülmüş olması doğrudan faiz desteğinden yararlanmaya hak oluşturmaz. Faiz desteğinden yararlanabilmek için söz konusu desteği içeren teşvik belgesi konusu yatırım için bankaların kredi kullandırımını öngörmesi ve bankaca Müsteşarlığa yapılacak müracaatın Müsteşarlıkça yapılacak değerlendirme çerçevesinde uygun görülmesi gerekmektedir.

Faiz desteği uygulamasına ilişkin usul ve esaslar

MADDE 19- (1) Teşvik belgesinde faiz desteği öngörülen yatırımcılar faiz desteğinden yararlanabilmek için, Müsteşarlık ile protokol imzalayan bankalardan birine başvurabilirler. Bankaca yapılan değerlendirme sonucunda kredi kullandırılması uygun görülen projelere ilişkin faiz desteği müracaatları, yatırımcı adına protokolle belirtilen esaslar çerçevesinde bankaca Müsteşarlığa yapılır.

(2) Aynı teşvik belgesi kapsamı yatırım için faiz desteği uygulamasına yönelik olarak birden fazla banka talepte bulunamaz. Aynı teşvik belgesi kapsamında faiz desteğinden yararlanabilmek amacıyla bankadan kullanılan kredi ve finansal kiralama işlemleri için birlikte talepte bulunulamaz. Bu tür durumlarda faiz desteği müracaatı yatırımcının tercihinine göre finansal kiralama şirketi veya bankalardan birisi tercih edilerek yapılır. Aracı kurum değiştirilmemek kaydıyla aynı

teşvik belgesi kapsamı yatırım için birden fazla itfa tablosuna göre işlem yapılabilir.

(3) Kullanılmış makine ve teçhizat için ve kamu iktisadi teşebbüsleri dâhil kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının yapacağı yatırımlar için faiz desteği öngörülmez. Ayrıca, diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca kullanılan veya kamu kaynaklarından sübvans edilen krediler için de faiz desteği uygulanmaz.

(4) Kullanılan kredilerin faiz, kâr payı veya ana paralarının yatırımcı tarafından itfa planlarında belirtilen sürelerde ilk defa geri ödenmemesi hâlinde, bu durum ilgili aracı kurumlar tarafından en kısa sürede Müsteşarlığa bildirilir ve Müsteşarlıkça faiz desteği ödemeleri durdurulur. Yatırımcının kredi geri ödeme yükümlülüklerini yerine getirdiğinin daha sonra ilgili aracı kurumca Müsteşarlığa bildirilmesi hâlinde, bildiri takip eden dönemler için faiz desteği ödemeleri başlangıçta öngörülen ödeme tarihlerinde herhangi bir uzatmaya gidilmeksizin tekrar başlatılır. Kredi geri ödemesine ait yükümlülüklerin yeniden aksamaması hâlinde faiz desteği ödemesine son verilir.

(5) Teşvik belgesi kapsamı yatırımın başka bir yatırımcıya devredilmesi durumunda, devralan yatırımcının teşvik belgesinde faiz desteğinin öngörülmüş olması ve aracı kurumca da uygun görülmesi hâlinde, yeni yatırımcı için eski itfa planındaki vade, faiz desteği miktarı ve benzeri şartlar değiştirilmeksizin bakiye kredi için düzenlenecek yeni itfa planına göre faiz desteği ödenmesine devam edilir. Aksi takdirde, devredilen makine ve teçhizata yönelik faiz desteği uygulaması durdurulur.

(6) Aracı kurum, faiz desteğine esas olan kredinin teşvik belgesi kapsamındaki harcamalar için kullanılmasıyla yükümlüdür. Kredinin amacı dışında kullanıldığının tespiti hâlinde bankaca, Müsteşarlıkça kullanılan faiz desteği tutarına ilgili bankanın bu kapsamdaki krediye uygulanan faiz oranı uygulanmak suretiyle tespit edilecek meblağın, finansal kiralama şirketlerince ise itfa planında belirtilen toplam faiz desteği miktarının beş iş günü içerisinde bütçeye gelir yazılmak üzere muhasebe birimi hesabına yatırılması gerekir. Aksi takdirde söz konusu meblağlar Müsteşarlıkça;

a) Bankalar için, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdindeki karşılık hesabından virman yapılarak veya diğer hukukî yöntemler kullanılarak,

b) Finansal kiralama şirketleri için ise 6183 sayılı Kanun hükümleri uygulanarak, geri alınır.

(7) Teşvik belgesinin herhangi bir nedenle iptal edilmesi halinde yararlanılan faiz desteği tutarı 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde tahsil edilir.

Sigorta primi işveren hissesi desteği

MADDE 20- (1) Büyük ölçekli yatırımlar ile bölgesel uygulama kapsamında desteklenen yatırımlardan, teşvik belgesinde kayıtlı istihdam öngörülmesi ile tutarlı olmak kaydıyla;

a) Komple yeni yatırımlarda 12 nci maddede yer alan işletmeye geçiş tarihinden itibaren sağlanan,

b) Diğer yatırım cinslerinde yatırımın tamamlanmasını müteakip, yatırıma başlama tarihinden önceki son altı aylık dönemde (mevsimsellik özellik taşıyan yatırımlarda bir önceki yıla ait mevsimsel istihdam ortalamaları dikkate alınır) Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne verilen aylık Prim ve Hizmet Belgesinde bildirilen ortalama işçi sayısına ilave edilen istihdam için ödenmesi gereken sigorta primi işveren hissesinin asgari ücrete tekabül eden kısmı aşağıda belirtilen sürelerde Hazinece karşılanır.

Bölgeler	31.12.2010 tarihine kadar başlanılan yatırımlar	31.12.2010 tarihinden sonra başlanılan yatırımlar
I	2 yıl	-
II	3 yıl	-
III	5 yıl	3 yıl
IV	7 yıl	5 yıl

(2) 5084 sayılı Kanun kapsamı desteklerden yararlanmakta olan işletmeler için mükerrer olarak bu Karar kapsamında prim desteği uygulanmaz. Sosyal Güvenlik Kurumu 5084 sayılı Kanunun uygulandığı illerdeki taleplerle ilgili olarak ilgili işyerine yönelik 5084 sayılı kanun kapsamında yararlanılmadığını tesbit etmekle yükümlüdür.

(3) İşveren hissesine ait primlerin karşılanabilmesi için işverenlerin çalıştırdıkları sigortalılarla ilgili olarak 5510 sayılı Kanun uyarınca aylık prim ve hizmet belgelerini yasal süresi içerisinde Sosyal Güvenlik Kurumuna vermesi ve sigortalıların tamamına ait sigorta primlerinin sigortalı hissesine isabet eden tutarın Hazinece karşılanmayan işveren hissesine ait tutarı ödemiş olması şarttır. İşveren tarafından ödenmesi gereken primlerin geç ödenmesi halinde, Hazineden Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılacak ödemenin gecikmesinden kaynaklanan gecikme zammı işverenden tahsil edilir.

(4) Sigorta primi işveren hissesi desteği uygulamasına teşvik belgesinin tamamlama vizesinin yapılmasını müteakip başlanabilir.

(5) Sigorta primi işveren hissesi desteğinin uygulanması ile ilgili işlemler Sosyal Güvenlik Kurumunca ilgili mevzuatı çerçevesinde yürütülür.

(6) Müsteşarlıkça, tamamlama vizesi yapılan ve sigorta primi işveren hissesi desteğinden yararlanabilecek işletmelere ilişkin liste ek-8'de belirtilen formatta Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığına bildirilir. Sosyal Güvenlik Kurumunca, listede yer alan yatırımcılar için;

a) Desteğin uygulanacağı aya ait prim ve hizmet belgesinde belirtilen sigortalıların tamamına ait sigorta primlerinin, sigortalı hissesine isabet eden tutarın Hazinece karşılanmayan işveren hissesine ait tutarın tamamının ödenmiş olması,

b) 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca Türkiye genelinde Sosyal Güvenlik Kurumuna muaccel olmuş prim ve idari para cezası borçlarının bulunmadığının veya tecil ve taksitlendirildiğinin ya da yapılandırıldığının ve yapılandırmanın bozulmadığının belirlenmiş olması,

c) 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 22/A maddesi uyarınca Maliye Bakanlığı tahsilat dairelerine müracaat tarihinden önceki 15 gün içinde vadesi geçmiş borcunun olmadığına tesbit edilmiş olması,

d) Sigorta primi işveren hissesi desteğinin sadece teşvik belgesi kapsamında yatırımda istihdam edilen ilave işçi için ve ek-8'de belirtilen sürelerde uygulanması

gerekmektedir.

(7) Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından sigorta primi işveren hissesi desteğinin uygulanmasını müteakip izleyen ay içinde ek-9'da yer alan formatta Müsteşarlıktan aktarım talebinde bulunulur.

Vergi indirimleri

MADDE 21- (1) Büyük ölçekli yatırımlar ile bölgesel uygulama kapsamında gerçekleştirilen yatırımlarda, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 5838 ve 5904 sayılı Kanunlar ile değişik 32/A maddesi çerçevesinde, Kurumlar veya Gelir Vergisine uygulanacak indirim oranları ile yatırıma katkı oranları aşağıda belirtilmiştir.

Bölgeler	Bölgesel Uygulama		Büyük Ölçekli Yatırımlar	
	Yatırıma Katkı Oranı (%)	Kurumlar veya Gelir Vergisi İndirim Oranı (%)	Yatırıma Katkı Oranı (%)	Kurumlar veya Gelir Vergisi İndirim Oranı (%)
I	10	25	25	25
II	15	40	30	40
III	20	60	40	60
IV	25	80	45	80

(2) Ancak, teşvik belgesi kapsamında 31/12/2010 tarihine kadar yatırıma başlanması halinde aşağıda belirtilen indirim oranları ile yatırıma katkı oranları uygulanır.

Bölgeler	Bölgesel Uygulama		Büyük Ölçekli Yatırımlar	
	Yatırıma Katkı Oranı (%)	Kurumlar veya Gelir Vergisi İndirim Oranı (%)	Yatırıma Katkı Oranı (%)	Kurumlar veya Gelir Vergisi İndirim Oranı (%)
I	20	50	30	50
II	30	60	40	60
III	40	80	50	80
IV	60	90	70	90

(3) İndirimli vergi uygulamasına yatırımın kısmen veya tamamen işletilmesine başlanılan hesap döneminden itibaren başlanılır ve indirilen Kurumlar veya Gelir Vergisi tutarı yatırıma katkı tutarına ulaşıncaya kadar devam edilir.

(4) Arazi-arsa, royalti, yedek parça ve amortisman tabii olmayan diğer harcamalar yatırıma katkı tutarının tespitinde dikkate alınmaz ve bu harcamalar indirimli vergi uygulamasından yararlanamaz.

(5) 5520 sayılı Kanun gereği finans ve sigortacılık konularında faaliyet gösteren kurumlar ve iş ortaklıkları ile 4283 sayılı Yap-İşlet Modeli ile Elektrik Enerjisi Üretim Tesislerinin Kurulması ve İşletilmesi ile Enerji Satışının Düzenlenmesi Hakkında Kanun ve 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanun kapsamında gerçekleştirilen yatırımlar için vergi indirim desteği öngörülemez.

(6) İndirimli oranlar stopaj suretiyle yapılan vergilendirmede uygulanmaz.

Yatırım Yeri Tahsisi

Madde 22- (1) 18/02/2009 tarih ve 5838 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 23 üncü maddesi hükmü çerçevesinde Müsteşarlıkça teşvik belgesi düzenlenmiş büyük ölçekli yatırımlar ile bölgesel desteklerden yararlanacak yatırımlar için Maliye Bakanlığınca belirlenen esas ve usuller çerçevesinde yatırım yeri tahsis edilebilir.

(2) 5520 sayılı Kanun gereği finans ve sigortacılık konularında faaliyet gösteren kurumlar ve iş ortaklıkları ile 4283 sayılı Yap-İşlet Modeli ile Elektrik Enerjisi Üretim Tesislerinin Kurulması ve İşletilmesi ile Enerji Satışının Düzenlenmesi Hakkında Kanun ve 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanun kapsamında gerçekleştirilen yatırımlar için yatırım yeri tahsisi desteği öngörülemez.

Tekstil, konfeksiyon ve hazır giyim, deri ve deri mamulleri sektörlerine taşınma desteği

MADDE 23- (1) Tekstil, konfeksiyon ve hazır giyim, deri ve deri mamulleri sektörlerinde I inci ve II nci bölgelerdeki illerde faaliyette bulunan işletmelerin IV üncü bölgedeki illere 31/12/2010 tarihine kadar bütünüyle taşınması ve en az 50 kişilik istihdam sağlanması halinde bu tesisler için;

(a) 5520 sayılı Kanununun Geçici 4 üncü maddesi uyarınca Kurumlar veya Gelir Vergisi nakil tarihini izleyen hesap döneminden itibaren 5 yıl süreyle %75 oranında indirimli olarak uygulanır.

(b) Taşınma ile birlikte yapılacak ilave yatırımları da içeren teşvik belgesi kapsamı yatırımlar için yatırım yeri tahsis edilebilir. Sadece taşınma işlemini gerçekleştiren işletmeler için yatırım yeri tahsis edilmez.

(c) Çalışanların asgari ücrete tekabül eden sigorta primi işveren hissesinin tamamı taşınma tarihinden itibaren beş yıl süre ile 20 nci madde çerçevesinde bütçeden karşılanır. Ancak, 31/12/2010 tarihinden önce başlanılan yatırımlarla ilgili olarak yapılacak ilave yatırımlarda çalışan istihdam için yedi yıl süre ile sigorta primi işveren hissesi desteği uygulanır.

(2) Tesislerin taşınma işleminin 2009 yılı sonuna kadar tamamlanması halinde taşınma ile ilgili nakliye giderlerinin tamamı yeminli mali müşavir raporlarına istinaden bütçeden karşılanabilir.

(3) 5084 sayılı Kanun kapsamı desteklerden yararlanmakta olan I inci ve II nci bölgedeki işletmeler IV üncü bölgeye taşındıkları tarihten sonraki dönem için sigorta primi işveren hissesi desteği uygulamasından yararlanabilirler.

İthal ve yerli makine ve teçhizat listesi değişikliği talepleri

MADDE 24- (1) Teşvik belgesi ekinde yer alan ithal ve yerli olarak temin edilecek makine ve teçhizat listelerinde yapılacak değişiklik talepleri, teşvik belgesi düzenlenmesi için müracaat edilen merci tarafından sonuçlandırılır. Ancak, kullanılmış komple tesislerin teşvik belgesi kapsamına dahil edilmesine ilişkin müracaatlar Müsteşarlığa yapılır.

(2) İthal edilecek makine ve teçhizatın fiyat değişiklikleri ile ilgili olarak makine ve teçhizat bazında %30'a kadar olan artış veya azalışlarda doğrudan gümrük idarelerine başvurularak ithalat işlemleri yapılır.

(3) Yerli makine ve teçhizat listesi kapsamında yer alan makine ve teçhizatın her bir makine ve teçhizat bazında %30'a kadar olan artış veya azalışlarda liste tadilatı yapılmaksızın KDV istisnasına ilişkin doğrudan işlem yapılabilir.

(4) İthal ve yerli makine ve teçhizatın fiyatlarında yukarıda belirtilen oranların üzerindeki değişikliklerde teşvik belgesini düzenleyen mercie müracaat edilerek ilgili değişikliklerin onaylanması gerekir.

Teşvik belgesinin revizesi

MADDE 25- (1) Teşvik belgesinde kayıtlı olan değerler nihai değerler olmayıp, yatırımın her aşamasında tevsik edilen bilgi ve belgelere istinaden yapılacak değerlendirme sonucunda teşvik belgesini düzenleyen merci tarafından değişiklik yapılabilir.

(2) Teşvik belgesinin sabit yatırım tutarında %50'nin üzerinde artış veya azalışlarda yatırımcılar, teşvik belgesini düzenleyen mercie müracaat ederek, teşvik belgesinin revizesi talebinde bulunabilirler.

(3) Yatırıma başlama tarihinden sonra temin edilen, ancak makine teçhizat listelerinde yer almayan makine ve teçhizatın proje ile uyumlu olanları, talep edilmesi halinde teşvik belgesi kapsamına dahil edilir.

Süre uzatımı

MADDE 26- (1) Teşvik belgesi kapsamı yatırımların proje bazında yapılacak değerlendirme sonucunda öngörülecek sürede gerçekleştirilmesi esastır. Yatırımın öngörülen sürede gerçekleştirilememesi halinde, yatırıma başlanılmış olması kaydıyla ek-5'de yer alan Yatırım Takip Formu ile birlikte teşvik belgesinin düzenlendiği mercie süre uzatımı talebinde bulunulması durumunda, teşvik belgesinde kayıtlı ilk sürenin yarısı kadar ek süre verilebilir.

(2) 32 nci maddede belirtilen mücbir sebep veya fevkalade hal durumları nedeniyle yatırımcıların faaliyetlerini durdurmaları veya yürütememeleri halinde, yatırımın verilen ek süre de dahil gerçekleştirilemediğinin tevsik edilmesi durumunda Müsteşarlıkça proje bazında ek süre verilebilir.

Yatırım konusu değişikliği

MADDE 27- (1) Yatırım konusu değişikliği talepleri için teşvik belgesi müracaatını değerlendiren mercie müracaat edilir.

(2) Yatırımcı tarafından yeni yatırıma ilişkin olarak verilecek yatırım bilgi formuna istinaden yürürlükteki mevzuat hükümleri çerçevesinde bölgesel ve sektörel kısıtlamalar da dikkate alınarak, teşvik belgesi üzerinde yatırım konusuna ilişkin gerekli değişiklik yapılabilir. Değişikliğin ilgili sanayi odası tarafından yapılabilmesi için Müsteşarlığın uygun görüşünün alınması gerekir. Yatırım konusu değişikliğinden önce satın alınmış ancak, yeni yatırım konusu ile ilgili olmayan makine ve teçhizat harcamalarına uygulanan destek unsurları ilgili mevzuatı çerçevesinde geri alınır.

Yatırımların nakli

MADDE 28- (1) Büyük ölçekli yatırımlar ile bölgesel uygulama kapsamında gerçekleştirilen yatırımların, 12 nci maddede belirtilen işletmeye geçiş tarihinden itibaren asgarî beş yıl süre ile bulunduğu bölgede faaliyette bulunması gerekir. Ancak, Müsteşarlıktan izin alınması ve yatırım konusunun taşınılacak bölgede desteklenecek konular arasında yer alması kaydıyla diğer bölgelere taşınabilir. Sosyo-ekonomik gelişmişlik seviyesi daha yüksek bölgelere veya ilgili yatırım konusunun desteklenmediği bölgelere taşınmalarda, fazladan yararlanılan destekler ilgili mevzuatı çerçevesinde geri alınır. İşletmeye geçiş tarihinden itibaren beş yıllık süre ile bulunduğu bölgede faaliyette bulunan yatırımların diğer bölgelere taşınması serbesttir. Ancak bu durumda, varsa taşınma tarihinden itibaren bakiye yatırıma katkı tutarı için indirimli kurumlar vergisi veya gelir vergisi uygulaması yapılmaz.

(2) Beş yıllık süreyi doldurmuş ancak tamamlama vizesi yapılmamış yatırımlar için, taşınma öncesinde Müsteşarlığa müracaat edilerek tamamlama vizelerinin yaptırılması gerekir. Bu tür yatırımlara taşınma sonrasında da yer değişikliği izni verilebilir. Ayrıca, genel teşvik sisteminden yararlanan yatırımların yer değişikliği talepleri, yatırım dönemi de dâhil olmak üzere Müsteşarlıkça değerlendirilerek proje bazında sonuçlandırılır.

Finansal kiralama işlemleri

MADDE 29- (1) Teşvik belgesi kapsamı makine ve teçhizatın tamamının veya bir kısmının finansal kiralama yolu ile temini mümkündür.

(2) Finansal kiralama şirketi, finansal kiralama işlemine konu makine ve teçhizatlar için, teşvik belgesi sahibi yatırımcı ile sözleşme yapması ve sözleşme kapsamı yatırım mallarını sözleşme yaptığı yatırımcıya kiralaması durumunda gümrük vergisi muafiyeti ve KDV istisnası desteklerinden yararlanabilir.

(3) Finansal kiralama şirketleri aracılığıyla gerçekleştirilecek yatırımlar için finansal kiralama şirketi adına ayrı bir teşvik belgesi düzenlenmeksizin yatırımcının teşvik belgesi dikkate alınarak ve teşvik belgesini düzenleyen mercice onaylanan finansal kiralama işlemine konu makine ve teçhizat listesi ile yerli temin ve/veya ithalat işlemleri yapılır. Bu işlemlerde yatırımcı ile finansal kiralama şirketleri müteselsilen sorumludur.

(4) Finansal kiralama işlemine konu makine ve teçhizatın devir, satış ve ihraç işlemleri; finansal kiralama şirketi ve yatırımcının birlikte müracaat etmeleri halinde, bu Tebliğin 30 uncu madde hükümleri çerçevesinde Gelir Vergisi Kanunu ve Finansal Kiralama Kanunu'nun ilgili hükümleri saklı kalmak kaydıyla değerlendirilir.

(5) Finansal kiralamaya konu makine ve teçhizatın yatırımcıya teslim tarihinden itibaren 5 yıllık süre dolmadan devredilmesi durumunda her türlü yükümlülük finansal kiralama şirketine aittir. İflas veya sözleşmenin feshi veya yatırımın gerçekleşmemesi durumunda, beş yıllık süreyi doldurmamış makine ve teçhizat içeren teşvik belgeleri kapsamında yararlanılan destek unsurları ilgili mevzuatı çerçevesinde finansal kiralama şirketinden tahsil olunur. Ancak, makine ve teçhizatın beş yıllık süreyi doldurması halinde teslim tarihinden sonraki işlemlerde 474 sayılı ve 3065 sayılı Kanunlar ile Gelir Vergisi Kanununun ilgili hükümleri saklı kalmak üzere yatırımcı sorumludur.

(6) Finansal kiralama işlemine konu makine ve teçhizatın başka bir yatırım için kullanılmasının talep edilmesi halinde; finansal kiralama şirketi, devredecek yatırımcı ve devralacak yatırımcının birlikte müracaatına istinaden, teşvik belgeli bir yatırımcıya yapılacak sözleşmeye istinaden devredilebilir. Bu durumda devreden yatırımcının yatırım bütünlüğünün bozulması halinde söz konusu makine ve teçhizatın diğer yollardan temin edilecek şekilde tekrar ilave edilmesi gerekmektedir. Ayrıca, yeni yatırımcının teşvik belgesinde kayıtlı destek unsurlarının, ilk yatırımcının yararlandığı destek unsurlarından daha düşük olması veya destek unsurunun hiç bulunmaması durumunda fazladan kullanılan destekler ilgili mevzuatı çerçevesinde geri alınır.

(7) Finansal kiralama yoluyla gerçekleştirilecek yatırımlarda, kiralamaya konu makine ve teçhizatın yatırımcıya teslim edilerek beş yıllık sürenin dolması kaydıyla, yatırımcıya ait teşvik belgesinin herhangi bir nedenle iptali, finansal kiralama şirketine müeyyide uygulamayı gerektirmez. 5 yıllık sürenin dolmaması halinde, yatırımcının yükümlülüklerini yerine getirmemesi nedeniyle uygulanacak olan müeyyidelerden finansal kiralamaya konu makine ve teçhizata tekabül eden bölümü kısmen veya tamamen finansal kiralama şirketlerine de uygulanır. Bu fıkranın uygulanmasında 474 sayılı ve 3065 sayılı Kanunlar ile Gelir Vergisi Kanununun ilgili hükümleri dikkate alınır.

(8) Sözleşmede devir yetkisinin tanınması halinde de finansal kiralamaya konu makine ve teçhizat, yatırımcının uygun görüşü olmadan başka bir finansal kiralama şirketine devredilemez.

(9) Yatırımcının teşvik belgesi kapsamında bulunan kullanılmış makine ve teçhizatın finansal kiralama yoluyla teminine izin verilebilir.

(10) Finansal Kiralama Kanununun 23 üncü maddesinde belirtilen ihbar süresinin bitimini müteakip en geç 3 ay içerisinde kiralayan veya kiracı tarafından ilgili mercie bildirimde bulunulması halinde, sözleşmenin feshi halinde 6 ncı fıkra hükümleri çerçevesinde devir yapılabilir.

(11) Belirtilmeyen hususlarla ilgili olarak Finansal Kiralama Kanunu hükümleri dikkate alınarak Müsteşarlığın görüşü doğrultusunda işlem tesis edilir.

Devir, satış, ihraç ve kiralama

MADDE 30- (1) Yatırım tamamlama vizesi yapılmış teşvik belgesi kapsamındaki makine ve teçhizatın, devir, satış, ihraç veya kiralınması, söz konusu yatırım mallarının teminini müteakip beş yılı doldurmuş olması hâlinde serbesttir. Ancak, söz konusu satışların işletmenin asgarî beş yıl süre ile faaliyette bulunmasını engelleyecek mahiyet taşımasını gerektirir.

(2) Tamamlama vizesi yapılarak yapılmadığına bakılmaksızın beş yılını doldurmamış makine ve teçhizatın yatırımın bütünlüğünün bozulmaması kaydıyla veya bütünü ile birlikte;

- a) Teşvik belgeli bir başka yatırım için devri,
  - b) Teşvik belgesi olmayan bir başka yatırımcıya satışı,
  - c) İhracı,
  - ç) Kiralanması,
- Müsteşarlığın iznine tabidir.

(3) Tamamlama vizesi yapılmamış veya tamamlama vizesi yapılmış olmakla birlikte beş yılını doldurmamış makine

ve teçhizata satış izni verilebilmesi için yatırımın bütünlüğünün bozulmaması şartı aranır. Bu tür durumlarda satış izni verilen makine ve teçhizata uygulanan destekler tahsil edilmez. Ancak yatırımcının teşvik belgesinin satış iznini müteakip diğer nedenlerle iptali hâlinde izin verilen makine ve teçhizata uygulanan destekler de ilgili mevzuatı çerçevesinde kısmen veya tamamen geri alınır.

(4) Beş yıllık süreyi doldurmamış makine ve teçhizatın tamamlama vizesinin yapılıp yapılmadığına bakılmaksızın izinsiz satıldığı tespit edilmesi hâlinde satışı yapılan makine ve teçhizat ile ilgili tahsil edilmeyen gümrük vergisi ve katma değer vergisi ile varsa indirimli kurumlar vergisi veya gelir vergisi uygulanmak suretiyle yararlanılan destekler ilgili mevzuatı çerçevesinde tahsil edilir. Satış dolayısıyla yatırım tutarında meydana gelen azalma nedeniyle kullanılacak azamî kredi tutarında da azalma oluşması durumunda fazladan kullanılan krediye tekabül eden faiz desteği Kararın 8 inci maddesi çerçevesinde, vadeli ithalat ile kredi kullanımında tahsil edilmeyen Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu kesintisi ise ilgili mevzuatı çerçevesinde geri alınır.

(5) Tamamlama vizesi yapılmayan teşvik belgesi kapsamı makine ve teçhizatın satışı talebine ilişkin müracaatlarla ilgili olarak Müsteşarlıkça, yatırımcıdan teşvik belgesinin iptali halinde satışı yapılan makine ve teçhizata ait destek unsurlarının kendileri tarafından ödeneceğine dair taahhütname alınır.

(6) Teşvik belgesi kapsamında temin edilen makine ve teçhizatın, üretilecek mal veya hizmetlerin teşvik belgesi sahibi yatırımcı tarafından satın alınması koşuluyla diğer bir yatırımcıya herhangi bir ücret alınmaksızın geçici olarak verilmesi veya kiralanması Müsteşarlığın iznine tabidir.

(7) Teşvik belgesi kapsamındaki yatırımını tamamlamış ancak tamamlama vizesi yaptırılmamış yatırımlarla ilgili makine ve teçhizatın teminini müteakip beş yıl geçtikten sonra satışının yapılmış olması hâlinde, işletmenin asgarî beş yıl süreyle faaliyette bulunmuş olması şartıyla, Müsteşarlıkça herhangi bir müeyyide uygulanmaksızın tamamlama vizesi yapılabilir.

(8) Teşvik belgesi kapsamı yatırımların tümüyle satışı, tamamlama vizesi yapılmış ve asgarî 5 yıl faaliyette bulunmuş olması halinde serbesttir. Bu tür durumlarda devir işlemi yapılmaz.

(9) Tamamlama vizesi yapılıp yapılmadığına bakılmaksızın 5 yıllık süreyi doldurmamış makine ve teçhizat bulunan yatırımların devri;

a) Devralan tarafından ilave yatırım yapılmayacak olması halinde teşvik belgesi üzerinde unvan değişikliği yapılarak,

b) Devralan tarafından ilave yatırım yapılacak olması halinde yeni bir teşvik belgesi düzenlenmesi suretiyle uygun görülebilir.

(10) Teşvik belgesi kapsamında yer alan yatırımlardan tamamlama vizesi ve belgede kayıtlı özel şartların vizesi yapılabilecek durumda olan yatırımcıların cebri icra takiplerine konu olması veya iflas masasına girmesi durumunda; yatırımcı, icra organı veya iflas organı tarafından icra ile satışın veya iflasın kesinleşme tarihinden önce talep edilmesi hâlinde, Müsteşarlıkça teşvik belgesinin tamamlama vizesi yapılabilir. Ancak, satışın kesinleşmesi hâlinde kesinleşme tarihi itibarıyla varsa satış için gerekli süreleri doldurmamış olan makine ve teçhizata yönelik olarak yararlanılan destekler ilgili mevzuatı hükümleri çerçevesinde tahsil edilir.

(11) Yatırımcının ilgili kanun hükümlerine göre tasfiyeye girmesi hâlinde de yatırımcının, ilgili tasfiye kurulunun veya organının talebi üzerine yedinci fıkra hükümlerine göre işlem yapılabilir.

Belge zayii

MADDE 31- (1) Teşvik belgesi, eki ithal veya yerli makine ve teçhizat listesi ile döviz ve kredi kullanım formundan herhangi birinin zayı olması nedeniyle yatırımcı tarafından yeniden tasdikinin talep edilmesi durumunda, bütçeye irat kaydedilmek üzere, tasdiki istenilen her bir belge için muhasebe birimi hesabına üçyüz Türk Lirası yatırılır. Söz konusu meblağ hiçbir surette iade edilmez.

Mücbir sebep ve fevkalade hal durumları

MADDE 32- (1) Yatırımların teşvik belgesine bağlanması ve tamamlama vizesi işlemleri sonuçlanıncaya kadar devam eden işlemlerle ilgili olarak;

a) Tabii afetler ve yangın (Bayındırlık ve İskan Bakanlığı veya Tarım ve Köyişleri Bakanlığı il müdürlükleri, itfaiye müdürlükleri veya ilgili diğer kurumlardan alınacak yazı ve sigorta hasar ekspertiz raporu),

b) Yatırımcının faaliyetlerinden kaynaklı olmayan diğer nedenlerle kamu idarelerinin aldığı kararlar sonucu yatırımcının faaliyet yapamaz hale gelmesi (ilgili kamu kurumundan alınacak yazı),

c) Grev ve lokavt (İl çalışma müdürlüklerinden alınacak yazı),

ç) Devletçe konulan yasaklar, savaş ve abluka hali,

d) Yatırımcının çoğunluk hissesi sahiplerinin ölümü (mahkeme kararı),

e) Yatırım konusu makine ve teçhizatın, yatırımcının iradesi ve kusuru dışında çalınma vb. sebeplerle elden çıkması (resmi kurumlardan alınacak yazı),

gibi durumlar mücbir sebep ve fevkalade hal durumları olarak değerlendirilir.

Yatırımların takibi, kontrolü ve müeyyide uygulanması

MADDE 33- (1) Teşvik belgelerinin ilgili mevzuata uygun olarak kullanılması zorunludur.

(2) Müsteşarlık, teşvik belgesi kapsamındaki yatırımların mevzuata uygun şekilde yerine getirilip getirilmediğini

denetlemeye, gerekli gördüğü takdirde yatırımın her aşamasında yatırımların ve ilgili odaların verilen görevlere ilişkin olarak yaptıkları işlemlerin takip ve kontrolünü yapmaya, gerekli göreceği tedbirleri almaya, ilgili kuruluşlardan belge ve bilgi istemeye ve aykırılıkların tespiti halinde kısmen veya tamamen müeyyide uygulamaya yetkilidir.

(3) Karar ile bu Tebliğ'de belirlenen hükümlere aykırı davranan, teşvik belgesindeki kayıt ve koşulları yerine getirmeyen, teşvik belgesi ile diğer belgelerde tahrifat yapan, sahte ve muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenleyen ve kullanan, yanlış ve yanıltıcı bilgi veren, teşvik belgesinde öngörülen sürede yatırımları tamamlamayan veya 5 inci maddede belirtilen asgari yatırım tutarlarına uymayan yatırımcıların teşvik belgeleri Müsteşarlıkça kısmen veya tamamen iptal edilir.

(4) İptal edilen teşvik belgeleri ile ilgili olarak yatırımcıların yararlandıkları destek unsurları, ilgili mevzuatı hükümleri çerçevesinde ilgililerden geri alınır.

Tamamlama vizesi

MADDE 34- (1) Yatırımcıların, teşvik belgesinde öngörülen süre veya ek süre bitimini izleyen altı ay içinde tamamlama vizesinin yapılması için teşvik belgesini düzenleyen mercie veya Müsteşarlığa başvurmaları zorunludur. Bu süre içerisinde müracaat edilmemesi halinde Müsteşarlık re'sen tamamlama vizesi işlemlerini başlatabilir.

(2) Müsteşarlıkça uygun görülmesi hâlinde, yatırımların tamamlama vizesi işlemleri için yatırımın bulunduğu il valiliği, odalar veya bankalar görevlendirilebilir.

(3) Ekspertiz işlemlerinin Müsteşarlıkça yapılacak olması halinde, yatırım mahallinde ekspertiz yapmak üzere Müsteşarlıktan en az 2 veya en çok 3 eksper görevlendirilir. Müsteşarlık tarafından valilik, oda veya bankanın görevlendirilmesi halinde; tamamlama ekspertizi ve vize işlemleri, görevlendirilen mercinin kadrolu elemanlarından oluşan 2 eksper ile yatırımcı tarafından tayin edilecek yeminli mali müşavirin yapacakları inceleme sonucunda müştereken düzenlenecek ek-6'da yer alan yatırım tamamlama ekspertiz raporuna istinaden ilgili mercie de yapılabilir.

(4) Görevlendirilen mercie yapılan ekspertiz işlemleri sonucunda yatırımın gerçekleşme değerleri ile birlikte tamamlama vizesi şerhi, ilgili merci tarafından doğrudan teşvik belgeleri üzerine derc edilerek sonucundan Müsteşarlığa bilgi verilir. Tamamlama vizesi işlemi ile ilgili olarak, ekspertiz işlemine esas olan rapor, teşvik belgesinin onaylı fotokopisi, ithal ve yerli makine ve teçhizat liste asılları, gerçekleşen değerler üzerinden hazırlanmış ilgili merci tarafından onaylı yeni listeler ve döviz ve kredi kullanım formunun aslı bir ay içerisinde nihai onay için Müsteşarlığa gönderilir. Müsteşarlıkça uygun görülen tamamlama vizesi işlemleri ile ilgili olarak yatırımcıya ve ekspertiz işlemi yapan mercie bilgi verilir.

(5) Fon veya bütçe kaynaklı kredi veya faiz desteği ihtiva eden teşvik belgelerinin tamamlama vizesi işlemleri, ekspertiz raporunun ilgili merci tarafından Müsteşarlığa gönderilmesini müteakip Müsteşarlıkça yapılır.

(6) Ekspertiz işlemleri için görevlendirilecek eksperlerin her birine ödenecek ekspertiz ücreti yetmişbeş Türk Lirasıdır. Bu görevlendirmelerde ekspertiz ücreti, yol ve konaklama giderleri yatırımcı tarafından karşılanır. Yatırımcılardan başka hiçbir ad altında ücret talep edilemez.

(7) Kamu kuruluşlarınca gerçekleştirilen yatırımların tamamlama vizesi işlemleri ekspertiz yapılmaksızın doğrudan ilgili kuruluş tarafından verilecek bilgi ve belgelere istinaden Müsteşarlıkça yapılır.

(8) Uçak, helikopter, vinç hizmetleri, hazır harç ve beton yatırımları ile asfalt üretimine yönelik yatırımların tamamlama vizesi işlemleri, ek-7'de yer alan bilgi ve belgeler ile yeminli mali müşavirlerce düzenlenecek tamamlama ekspertiz raporlarına istinaden doğrudan teşvik belgesini düzenleyen mercie yapılır.

(9) Tabii afet ve/veya yangın nedeniyle tamamlama vizesine ilişkin aranan belgelerin ibraz edilememesi durumunda tamamlama vizesine ilişkin talepler;

a) Teşvik belgesi kapsamında ithali yapılan makine ve teçhizata ilişkin ilgili gümrük idaresinden temin edilecek gümrük giriş beyannamelerinin onaylı örneklerinin,

b) Alımı gerçekleştirilen yerli makine ve teçhizata ait satıcı firmalardan temin edilecek fatura nüshalarının,

c) Varsa diğer yatırım harcamalarına ait ilgili kurum ve kuruluşlardan temin edilecek belgelerin,

ç) Arsa bedeli için ilgili tapu dairesinden temin edilecek tapu örneğinin,

d) Bina-inşaat harcamaları için ilgili belediyeden temin edilecek yapı ruhsatı ve/veya yapı kullanım izin belgesi örneğinin,

e) Tabii afet ve/veya yangın durumunu tevsik eden Bayındırlık ve İskan Bakanlığı veya Tarım ve Köyişleri Bakanlığı il müdürlükleri veya itfaiye müdürlükleri veya ilgili diğer kurumlardan alınacak rapor ile varsa sigorta poliçesi örneği ile sigorta hasar ekspertiz raporu ve ilgili sigorta şirketinin hasarı karşılayıp karşılamadığına ilişkin yazının Müsteşarlığa ibraz edilmesini müteakip sonuçlandırılabilir.

Görev verilen kurum ve kuruluşların yükümlülükleri

MADDE 35- (1) Valilikler, odalar, bankalar, yeminli mali müşavirler gibi görev verilen kurum ve kuruluşlar Karar ve Tebliğ'in uygulamasına yönelik olarak yapmış oldukları işlemlerden sorumludurlar.

(2) Görev verilen ilgili kurum ve kuruluşlar yapılan müracaatları iki ay içerisinde sonuçlandırmakla yükümlüdür.

(3) Sanayi odaları, kullanılmış komple tesis ithal izni, devir, satış, ihraç ve kiralama işlemlerine ilişkin müracaatlar ile yatırım konusu değişikliği ve yatırımın nakli konusundaki talepleri Müsteşarlığın görüşünü alarak, bunların dışındaki diğer işlemleri Karar ve Tebliğ hükümleri çerçevesinde yapılacak değerlendirmeye göre sonuçlandırır.

(4) Sanayi odaları ve tamamlama ekspertizi ve vizesi ile ilgili görev verilen kuruluşlar ek-6'da yer alan formu doldurarak Müsteşarlığa iletirler.

Daha önceki yıllara ait Bakanlar Kurulu Kararlarına istinaden düzenlenmiş teşvik belgeleri için uygulanabilecek hükümler

MADDE 36- (1) Daha önceki yıl kararlarına göre teşvik belgesine bağlanan yatırımlarla ilgili uygulamalara, teşvik belgesinin istinat ettiği karar ile diğer ilgili kararlarda belirtilen hükümler çerçevesinde devam olunur.

(2) Daha önceki yıl kararlarına istinaden düzenlenen teşvik belgeleri kapsamında devam etmekte olan yatırımların, Karar'da öngörülen ilgili yatırım konusuna ait asgarî kapasiteleri ve bakiye kısımlarının asgarî yatırım tutarını sağlaması hâlinde, yatırımların bakiye kısımları için Karara istinaden yeni teşvik belgesi düzenlenebilir. Yatırımcının talebine istinaden mevcut teşvik belgesinin istinat ettiği Karar hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilen yatırımlar için tamamlama vizesi yapılabilir veya düzenlenecek yeni teşvik belgesi kapsamında devir işlemi yapılabilir.

(3) Daha önceki yıl kararlarına göre düzenlenen teşvik belgesi kapsamı yatırımın finansal kiralama işlemi ile gerçekleştirilmesinin talep edilmesi halinde, finansal kiralama şirketinin müracaat tarihinde yürürlükte bulunan mevzuat hükümlerine göre işlem yapılır.

(4) Halen geçerli teşvik belgesi kapsamına, Karar eki ek-4'te yer alan "Genel Teşvik Sisteminden Teşvik Edilmeyecek Yatırım Konuları" için makine ve teçhizat ilave edilemez. Ayrıca, tekstil, hazır giyim ve konfeksiyon yatırımlarına yönelik teşvik belgeleri kapsamındaki yeni makine ve teçhizatların kullanılmış olarak ithaline izin verilmeyeceği gibi iplik ve dokuma konusunda düzenlenmiş teşvik belgelerine de sadece modernizasyona yönelik makine ve teçhizat ilave edilebilir. Bölgesel desteklerden yararlanamayacak yatırım konularındaki teşvik belgeleri kapsamında devam etmekte olan yatırımlar için ilave kapasite artışına izin verilmez.

(5) Finansal kiralama şirketleri aracılığıyla yapılacak yatırımlar için düzenlenmiş teşvik belgelerinin tamamlama vizesi işlemleri teşvik belgesini düzenleyen mercie verilecek bilgi ve belgelere istinaden doğrudan ilgili mercice yapılır.

(6) Bu Tebliğ'in 30 uncu maddesinin yedinci fıkrası, bu Kararın yürürlüğe girdiği tarihten önce yürürlüğe giren kararlara göre düzenlenmiş teşvik belgelerine de uygulanır. Bu hüküm, bu tür satışlar nedeniyle kısmen veya tamamen iptal edilmiş ancak ilgili kurumlarca müeyyide uygulanmamış veya müeyyide uygulanmasına rağmen henüz tahsil edilmemiş teşvik belgeleri kapsamındaki yatırımlar için de geçerlidir.

Bütçeden yapılacak ödemeler için gerekli olan belgeler

MADDE 37- (1) Bütçeden ayrılan ödenek çerçevesinde yapılacak ödemelerle ilgili olarak;

a) 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca Türkiye genelinde Sosyal Güvenlik Kurumuna muaccel olmuş prim ve idari para cezası borçlarının bulunmadığının veya tecil ve taksitlendirildiğinin ya da yapılandırıldığının ve yapılandırmanın bozulmadığının,

b) 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 22/A maddesi uyarınca Maliye Bakanlığı tahsilat dairelerine müracaat tarihinden önceki 15 gün içinde vadesi geçmiş borcunun olmadığının tevsik edilmesi gerekmektedir.

İhtilafı Durumlar

MADDE 38- (1) Karar ve daha önceki kararlarda yer alan destek unsurlarının uygulanmasında ortaya çıkacak te reddüt ve ihtilaflarda Müsteşarlığın görüşü doğrultusunda işlem tesis edilir.

Yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 39- (1) 08/12/2006 tarih ve 26370 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2006/3 sayılı ve 20/07/2007 tarih ve 26588 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2007/1 sayılı Tebliğler yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1- 28/08/2006 tarihli ve 2006/10921 sayılı Karara göre düzenlenen teşvik belgeleri kapsamı yatırımlar için faiz desteği ödemeleri, Müsteşarlık ile aracı kurumlar arasındaki protokolün imzalandığı tarihten sonraki döneme isabet eden kısım için uygulanır.

Yürürlük

MADDE 40- (1) Bu Tebliğ 16/07/2009 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 41- (1) Bu Tebliğ hükümlerini Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yürütür.

Ekler için tıklayınız.

EKLER LİSTESİ

- Ek-1 YATIRIM BİLGİ FORMU
- Ek-2 MÜRACAATLARI DEĞERLENDİRECEK SANAYİ ODALARI
- Ek-3 SANAYİ ODALARINCA TEŞVİK BELGESİ MÜRACAATI DEĞERLENDİRİLEBİLECEK İMALAT
SANAYİ YATIRIMLARI
- Ek-4 YATIRIM CİNSLERİ
- Ek-5 YATIRIM TAKİP FORMU
- Ek-6 TAMAMLAMA EKSPERTİZ RAPORU
- Ek-7 YATIRIM TAMAMLAMA VİZESİ İÇİN İSTENECEK BELGELER
- Ek-8 SİGORTA PRİMİ İŞVEREN HİSSESİ DESTEĞİNDEN YARARLANABİLECEK YATIRIMCILARA
İLİŞKİN SOSYAL GÜVENLİK KURUMUNA GÖNDERİLECEK FORM
- Ek-9 SOSYAL GÜVENLİK KURUMUNCA GÖNDERİLECEK TALEP FORMU

EK-1 YATIRIM BİLGİ FORMU

BÖLÜM I

YATIRIMCI KURULUŞUN:

1. Adı/unvanı:
2. Haberleşme adresi:
3. Telefon, faks no ve e-posta adresi:
4. Sermayesi:

Ortaklar	Hisse Oranı	Kayıtlı	Ödenmiş
	(%)	Sermaye	Sermaye
-			
-			
-			
<hr/>			
Toplam :			

5. Bağlı bulunduğu vergi dairesi ve vergi kimlik numarası:
6. SGK işyeri sicil numarası :
7. Ortaklar hakkında bilgi (isim, adres, bağlı buldukları vergi dairelerinin adı, vergi kimlik numaraları, yatırımcı özgeçmişi):
8. Yatırımcı ve ortaklar hakkında bilgi alınabilecek özel ve resmi kuruluş ve bankalar, adresler ve telefon numaraları:
9. Yatırımcıda projeden sorumlu şahısların isimleri, adresleri, telefon numaraları:
10. Talep edilen destek unsurları:

BÖLÜM II

YATIRIM İLE İLGİLİ BİLGİLER

GENEL BİLGİLER

1. Yatırım yerinin tam adresi:

- a) Yatırımın yapılacağı il ve ilçenin adı :
- b) Yatırımın organize sanayi bölgeleri, teknoloji geliştirme bölgeleri ve endüstri bölgelerinde gerçekleştirilecek olması halinde bölgenin adı (Derinin tabaklanması yatırımlarında OSB yer tahsis yazısı aranır):
- c) Yatırımın yapılacağı arsa-arazi veya bina kiralık ise;
  - Mal sahibinin adı :
  - Kiralık yerin adresi :
  - Kira kontratına göre kiralık arsa veya binanın kiralama süresinin başlangıç ve bitiş tarihi :
  - Kiralık yer arsa veya arazi ise alan büyüklüğü (m²) :
  - Kiralık yer bina ise kapalı alan büyüklüğü (m²) :

Not : Müracaat tarihi itibarıyla kira kontratlarının kiralık arazi için en az 10 yıl, bina için ise 5 yıl olması zorunludur.

1. Yatırımın cinsi :
(Ek-4'te yer alan tanımlar çerçevesinde belirtilir.)
2. Yatırımın konusu :
3. Yatırıma başlama tarihi :
4. Tahmini işletmeye geçiş tarihi :
5. Yatırımın bitiş tarihi :
6. Öngörülen yatırımla ilave güç (kVA) :
7. Mevcut istihdam (kişi) :
(son altı aylık dönem ortalaması-mevsimsel)

- özellik taşıyan yatırımlarda bir önceki yıla ait mevsimsel ortalama)
8. Öngörülen istihdam (kişi)
(Üretim akış şeması ile uyumlu olacaktır.) :
9. Projenin kapasitesi :
(Tek vardiyada tesiste üretilecek mal veya hizmet miktarları verilir.)

PROJENİN TEKNİK YÖNLERİ

1. Üretilen mallar veya hizmetler :
2. Projenin gerekçesi :
3. Projenin kısa anlatımı :
4. Üretim teknolojisi :
5. Üretim akış şeması : Üretim aşamalarını, girdi ve çıktı miktarlarını gösteren basitleştirilmiş üretim akış şemaları çizilir. Ayrıca, istihdamın üretim akış şemasındaki dağılımı da gösterilir.
6. Patent, Lisans, Royalti ve Know-how: Yatırım ve üretim aşamasında patent, lisans, royalti veya know-how gerekip gerekmeyeceği açıklanır.

TOPLAM SABİT YATIRIM TUTARI

Aşağıdaki açıklamalar doğrultusunda sabit yatırım kalemleri ayrı ayrı belirtilerek, toplam yatırım ve yıllara göre dağılımı tablosu düzenlenir. Yatırımın özelliği dolayısıyla harcama gerektirmeyen kalemler dikkate alınmaz.

1. Arazi-arsa bedeli: Satın alınacak arsanın birim fiyat (TL/m²) ve alan büyüklüğü (m²) belirtilerek toplam arsa tutarı hesaplanır. Arsa kiralık ise, kimden kiralandığı, kira sözleşmesinin başlangıç ve bitiş tarihleri, yıllık kira bedeli ve alan büyüklüğü (m²) ayrıca belirtilir.

2. Etüd ve proje giderleri: Yatırıma ait etüd ve proje çalışmalarına ilişkin ekonomik ve teknik araştırma masrafları ile yatırım dönemi işletmeye alma sırasında ihtiyaç duyulacak kontrolörlük, müşavirlik, eğitim vb. konularda yapılacak harcamalar bu kalemde detaylı olarak belirtilir.

3. Arazi düzenlemesi ve hazırlık yapıları: Gerekli kazı ve dolgu çalışmaları, istinat duvarları, şantiye tesisleri, servis yolları, kanalizasyon, arazinin çevrilmesi ve bahçe tanzimi, ulaştırma için gerekli iç yollar, bağlantı yolları vb. işler dahil olmak üzere öngörülen harcamalar, her bir kalem için birim değerler de belirtilerek (m/TL, m²/TL, m³/TL vb.) verilir.

4. Bina-inşaat giderleri: Yapılacak ana mal/hizmet üretim binası, yardımcı işletmelere ilişkin binalar, idari binalar, depolar dahil olmak üzere, her bir harcama kalemi için kapalı alan (m²) ve birim değerler de belirtilmek üzere, inşaat giderleri uygun hesaplama yöntemleri uygulanarak hesaplanır. Bina kiralık ise kimden kiralandığı, kira sözleşmesinin başlangıç ve bitiş tarihleri, yıllık kira bedeli ve kapalı alan büyüklüğü (m²) ayrıca belirtilir.

5. Mal veya hizmet üretimine yönelik ana makine ve teçhizat giderleri: Üretimle ilgili ithal ve yerli makine-teçhizat tutarları, ithal makine ve teçhizat için FOB bedel ve yerli makine ve teçhizat için KDV'siz tutar dikkate alınarak hesaplanır. Ayrıca ithal ve yerli makine ve teçhizata ilişkin olarak Bölüm IV'te yer alan örneğe uygun olarak listeler hazırlanır.

6. Yardımcı işletmeler makine ve teçhizat giderleri: Su, elektrik, yakıt, buhar, arıtma tesisi vb. servisler için gerekli makine ekipman giderleri belirtilir.

7. Mefruşat giderleri: Turizm, hastane, huzur evi, öğrenci yurdu gibi yatırımlar için gerekli olan mefruşat harcamaları belirtilecektir.

8. İthalat ve gümrükleme giderleri: İthal makine ve teçhizatın ithalatı ile ilgili masraflar belirtilir.

9. Taşıma ve sigorta giderleri: Navlun ve sigorta giderleri yurtdışı ve yurtiçi ayırımı yapılarak verilir.

10. Montaj giderleri: Ana fabrika, yardımcı işletme tesislerinin montajları ile ilgili tüm masraflar verilir.

11. Genel giderler: Haberleşme, aydınlatma, ilan vs. masraflar ile emlak ve taşıt alım vergileri, yatırım dönemi personel, idari ve sosyal binaların tefrişi ve çeşitli demirbaşlarla ilgili giderler verilir.

12. Diğer giderler: Başta yatırım dönemi finansman giderleri olmak üzere, çeşitli fon, vergi vb. masraflar bu harcama kaleminde gösterilir.

TOPLAM SABİT YATIRIM TABLOSU (milyon TL)

1. ARAZİ-ARSA BEDELİ :
2. BİNA-İNŞAAT GİDERLERİ :
- a. Ana bina ve tesisleri :

- b. Yardımcı işletmeler bina ve tesisleri :
c. Ambarlar :
ç. İdare binaları :
d. Arazi düzenlemesi ve hazırlık yapıları :
e. Yeraltı ana galerileri :
(yeraltı maden ocakları için) :
3. MAKİNA TEÇHİZAT GİDERLERİ :
a. İthal :
b. Yerli :
4. DİĞER YATIRIM HARCAMALARI :
a. Yardımcı işletme makina teçhizat giderleri:
b. Mefruşat giderleri :
c. İthalat ve gümrükleme giderleri :
ç. Taşıma ve sigorta giderleri :
d. Montaj giderleri :
e. Genel giderler :
f. Etüd ve proje giderleri :
g. Diğer giderler :

5. TOPLAM SABİT YATIRIM TUTARI (1+2+3+4):

YATIRIM DÖNEMİ FİNANSMAN PLANI (milyon TL)

Yatırımın finansmanında kredi kullanılacaksa, bu kredilerin miktarı ve nerelerden kullanılacağı ayrı ayrı belirtilecektir.

- İç kredi :
Dış kredi :
Döviz kredisi :
Döviz endeksli kredi :

BÖLÜM III

YATIRIMIN KARAKTERİSTİĞİNE BAĞLI OLARAK TEŞVİK BELGESİ TALEBİNDE BULUNULMADAN ÖNCE İLGİLİ MEVZUATI GEREĞİ DİĞER KAMU KURUM VE KURULUŞLARINDAN ALINMASI GEREKEN BİLGİ VE BELGELER

(Yatırımcının aşağıda yer alan yatırım konularında alınmış ruhsat, izin, yazı, sözleşme ve benzeri belgelerin bir fotokopisini Yatırım Bilgi Formuna eklemesi halinde bu bölümdeki ilgili kısımlar doldurulmayabilir.)

1- Madencilik ve enerji yatırımlarında;

a) 3213 sayılı Maden Kanununa tabii istihraç ve istihracı da ihtiva eden entegrasyon yatırımlarında, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden İşleri Genel Müdürlüğü tarafından bizzat yatırımcı adına düzenlenmiş İşletme Ruhsatı ve İşletme İzninin tasdikli suretleri,

b) 3213 sayılı Maden Kanununda tanımlanan 1(a) grubu madenlerden İl Özel İdareleri tarafından ruhsatlandırılanlarda İşletme Ruhsatı tasdikli sureti,

c) Elektrik Piyasası Yönetmeliğine tabii elektrik enerjisi üretimi, iletimi ve dağıtımına yönelik yatırımlarda, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) tarafından yatırımcı yatırımcı adına düzenlenen Lisansın tasdikli sureti,

ç) Enerji Piyasası mevzuatına uygun olarak, kendi ihtiyaçlarını karşılamak üzere elektrik enerjisi üretimi yapan ve iletim veya dağıtım şebekesi ile paralel çalışmayan (ada konumundaki) üretim tesisleri ile ilgili olarak Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığından alınacak proje onayına ilişkin yazı,

d) Jeotermal sondaj ve üretim yatırımlarında İşletme Ruhsatı, petrol ve doğalgaz sondaj ve üretim yatırımlarında ise ilgili Kamu Kurum ve Kuruluşlarının mevzuatında yer alan nihai izin ve/veya ruhsatlar.

2- Rafineri yatırımlarında;

Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu'ndan (EPDK) alınacak lisansın tarih ve numarası.

3- Harp araç ve gereçleri ile silah, mühimmat ve patlayıcı madde üretimi yatırımlarında;

Milli Savunma Bakanlığı'ndan alınacak tesis kuruluş izni.

4-Avda ve sporda kullanılan tüfek, nişan tabancası, ve av bıçaklarının imali yatırımlarında;
İçişleri Bakanlığı'ndan alınacak kuruluş izni.

5- Ses ve gaz fişegi atabilen silahların üretimi yatırımlarında;
Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'ndan kuruluş ve ön izin belgesi.

6- Tehlikeli atıkların bertaraf edilmesine yönelik yatırımlarda;
Çevre ve Orman Bakanlığı'ndan alınacak ön lisans.

7- Alkollü içecekler ve tütün mamülleri yatırımlarında,
Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu (TAPDK) 'ndan alınmış olan tesis kurma izin belgesi.

8- Pancar veya kamış işleyerek şeker üretimi konularında yapılacak komple yeni veya tevsî yatırımları için;
Şeker Kurumu'ndan alınmış olan tesis kurma izin belgesi.

9- Komple yeni yatırım dışındaki sağlık yatırımlarında;
Sağlık Bakanlığında alınmış olan İşletme Ruhsatının tarih ve sayısı.

10- Eğitim yatırımlarında;
Komple yeni yatırımlarda Milli Eğitim Bakanlığınca düzenlenen Önizin Belgesi, diğer yatırım cinslerinde Kurum Açma Belgesinin tarih ve sayısı.

11- Turizm yatırımlarında;
Kültür ve Turizm Bakanlığınca düzenlenecek Turizm Yatırımı, Turizm İşletmesi ve/veya Kısmi Turizm İşletmesi Belgesinin tarih ve sayısı.

12- İskele, rıhtım, balıkçı barınağı ve liman yatırımlarında;
Ulaştırma Bakanlığı Demiryolları, Limanlar ve Havameydanları İnşaatı Genel Müdürlüğü'nün izin yazısının tarih ve sayısı.

13- Havalimanlarında yapılacak komple yeni yer hizmetleri yatırımında;
Ulaştırma Bakanlığı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü'nden alınacak izin yazısı tarih ve sayısı.

14- Havayolu ile yük ve/veya yolcu taşımacılığı yatırımlarında;
Teknik yönden uçağın ithalinde sakınca olmadığını belirten Ulaştırma Bakanlığı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü'nden alınacak yazının tarih ve sayısı.

15- Demiryolu ile yük ve/veya yolcu taşımacılığı yatırımlarında;
T.C.D.D ile yapılmış olan Uygulama Protokolünün tarih ve sayısı.

16- Finansal kiralama şirketleri aracılığıyla yapılacak yatırımlarda,
Finansal kiralama sözleşmesi.

17- Yap-İşlet veya Yap-İşlet-Devret modeli ile gerçekleştirilecek yatırımlarda;
İlgili Bakanlık, kurum veya kuruluş ile yapılan uygulama sözleşmesinin onayına ilişkin Yüksek Planlama Kurulu kararı.

18- Kamu kurum ve kuruluşları ile belediyeler tarafından yapılacak yatırımlarda;
KDV mükellefiyeti olduğuna dair ilgili vergi dairesinden alınacak belge.

19- Kültür yatırımlarında;
Kültür ve Turizm Bakanlığında alınmış Kültür Yatırımı Belgesinin tarih ve sayısı.

20- Lojistik hizmetleri yatırımlarında;
Ulaştırma Bakanlığında alınmış L2 belgesinin tarih ve sayısı.

21- Kablo ve uydu yayıncılığı yatırımlarında;

Radyo ve Televizyon Üst Kurulundan alınacak lisans ve yayın izni olduğuna dair yazı.

22- Karasal yayıncılık yatırımlarında;

Radyo ve Televizyon Üst Kurulundan alınacak yasal süresi zarfında lisans başvurusunda bulunulduğuna dair yazı ile aynı Kuruldan alınacak 3984 sayılı Kanunun geçici 6 ncı maddesi kapsamında yayın yapılmasına dair izin yazısı.

23- İmalat sanayi yatırımlarında;

Komple yeni yatırım dışındaki yatırım cinsleri için, odaca onaylı geçerli kapasite raporu.

BÖLÜM IV MAKİNE VE TEÇHİZAT LİSTESİ ÖRNEKLERİ

Yurt Dışından Temin Edilecek Makine ve Teçhizat Listesi

Adı/Unvanı :

Adresi :

Vergi Dairesi :

Vergi Kimlik No :

YTB Tarih ve Sayısı :

Sıra No	Adı ve Özelliği	Miktarı (Adet)	Menşei Ülke Döviz Tutarı (FOB)	Toplam Tutarı (FOB \$)	Toplam Tutarı (FOB TL)	Toplam Tutarı (CIF TL)	Gümrük Bey. Tarih/Sayısı	İstisnadan Yararlananlar İçin Gümrük İdaresi Onayı
1								
2								
3								
4								
	TOPLAM							

NOT : İşbu liste Müsteşarlığa yapılacak müracaatlarda 2 (iki) nüsha, sanayi odalarına yapılacak müracaatlarda 3 (üç) nüsha olarak düzenlenecektir.

Yatırımcının Unvanı,
Şirketi Temsil ve İlzama Yetkili
Kişinin İmzası ve Kaşe

Not: KDV İstisnasından yararlanıp yararlanamayacak kalemler ile ilgili şerh düşülecektir.

Yurt İçinden Temin Edilecek Makine ve Teçhizat Listesi

Adı/Unvanı :
Adresi :
Vergi Dairesi :
Vergi Kimlik No :
YTB Tarih ve Sayısı :

Sıra No	Adı ve özelliği	Miktarı (Adet)	Fiyatı (TL.)	Tutarı (KDV Hariç)	Satın Alınanların Fatura Tarih/Sayısı	İstisnadan Yararlananlar İçin Satıcının Onayı
1						
2						
3						
TOPLAM						

NOT : İşbu liste Mİsteşarlığa yapılacak mİracaatlarda 2 (iki) nİsha, sanayi odalarına yapılacak mİracaatlarda 3 (İ) nİsha olarak dİzenlenecektir.

Yatırımcının Unvanı,
şirketi Temsil ve
İlzama Yetkili Kişinin
İmzası ve Kaşe

Not: KDV İstisnasından yararlanıp yararlanamayacak kalemler ile ilgili şerh dİşİlecektir.

BÖLÜM V BEYAN VE TAAHHÜTLER

BEYAN VE TAAHHÜT

(Tüm teşvik belgesi taleplerinde aranır.)

Yatırım Bilgi Formunda ibraz edilen bilgi ve belgelerin varlığını, muhteviyatı itibarıyla doğruluğunu, yatırımın herhangi bir aşamasında aksinin tespiti halinde Müsteşarlıkça teşvik belgesinin iptal edilebileceği gibi, kısmi müeyyide de uygulanabileceğini beyan, kabul ve taahhüt ederiz.

Temsil ve ilzama yetkili
Kişilerin imzaları ve Kaşe

BEYAN VE TAAHHÜT

(Sadece 5084 sayılı Kanun kapsamı illerde yapılacak büyük ölçekli yatırımlar ve bölgesel uygulamadan yararlanacak yatırımlar için aranır.)

..... ilinde ..... faaliyetinde bulunan işletmemiz için 5084 sayılı Kanun uyarınca uygulanmakta olan “sigorta primi işveren hissesi teşviki”nden yararlanmadığımızı, yararlandığımızın tesbiti halinde her türlü cezai müeyyidenin uygulanabileceğini beyan, kabul ve taahhüt ederiz.

Temsil ve ilzama yetkili
Kişilerin imzaları ve Kaşe

BEYAN VE TAAHHÜT

(Tamamlama vizesi yapılmayan teşvik belgesi kapsamı makine ve teçhizatın satış izin taleplerinde aranır.)

..... tarih ve ..... sayılı teşvik belgesi kapsamı .....\$ (.....TL) tutarındaki makine ve teçhizatın .....’na satışının gerçekleşmesini müteakip ..... sayılı teşvik belgemizin herhangi bir nedenle iptali halinde, satışa konu makine ve teçhizata ait gümrük vergisi ve KDV istisnası desteklerini de ilgili mevzuatı çerçevesinde ilgili kurum ve kuruluşlara ödeyeceğimizi beyan, kabul ve taahhüt ederiz.

Temsil ve ilzama yetkili
Kişilerin imzaları ve Kaşe

Yatırım Bilgi Formu’nun ekler dahil her sayfasında firma kaşesi ile şirketi temsil ve ilzama yetkili imzalar bulunacaktır.

EK-2 MÜRACAATLARI DEĞERLENDİRECEK SANAYİ ODALARI

- 1) Adana Sanayi Odası
- 2) Ankara Sanayi Odası
- 3) Aydın Sanayi Odası
- 4) Balıkesir Sanayi Odası
- 5) Denizli Sanayi Odası
- 6) Ege Bölgesi Sanayi Odası¹
- 7) Eskişehir Sanayi Odası
- 8) Gaziantep Sanayi Odası
- 9) İstanbul Sanayi Odası
- 10) Kayseri Sanayi Odası
- 11) Kocaeli Sanayi Odası
- 12) Konya Sanayi Odası

---

¹ Ege Bölgesi Sanayi Odası kapsamında İzmir ve Muğla illeri yer almaktadır.

EK-3 SANAYİ ODALARINCA TEŞVİK BELGESİ MÜRACAATI DEĞERLENDİRİLEBİLECEK İMALAT SANAYİ YATIRIMLARI

Sektörün US 97 KODU	YATIRIM KONULARI
15	Gıda ürünleri ve içecek imalatı
17	Tekstil ürünleri imatı (Yün ipliği hariç olmak üzere, tekstil elyafının hazırlanması ve eğirilmesi konusunda sadece modernizasyon yatırımları ve halı, tafting, dokunmamış ve örülmemiş kumaş ile çuval hariç olmak üzere tekstil dokumacılığı konusunda sadece modernizasyon yatırımları)
18	Giyim eşyası imalatı
19	Derinin tabaklanması ve işlenmesi
20	Ağaç ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç) ; hasır ve buna benzer, örülerek yapılan maddelerin imalatı
21	Kağıt ve kağıt ürünleri imalatı
23	Rafine edilmiş petrol ürünleri ve nükleer yakıt imalatı (Madencilik yatırımları hariç)
24	Kimyasal madde ve ürünlerin imalatı
25	Plastik ve kauçuk ürünleri imalatı
26	Metalik olmayan diğer mineral ürünlerin imalatı
27	Ana metal sanayi (2710 demir çelik ana sanayi hariç)
28	Metal eşya sanayi
29	B.y.s. makine ve teçhizat imalatı
30	Büro, muhasebe ve bilgi işlem makineleri imalatı
31	B.y.s. elektrikli makine ve cihazların imalatı
32	Radyo, televizyon, haberleşme teçhizatı ve cihazları imalatı
33	Tıbbi aletler, hassas ve optik aletler ile saat imalatı
34	Motorlu kara taşıtı, römork ve yarı römork imalatı
35	Diğer ulaşım araçlarının imalatı (Gemi ve yat inşa yatırımları hariç)
36	Mobilya imalatı; b.y.s. diğer imalat

EK-4 YATIRIM CİNSLERİ

Komple yeni yatırım: Mal ve hizmet üretimine yönelik olarak ana makine ve teçhizat ile yardımcı tesisleri içeren, gerektiğinde arazi-arsa, bina-inşaat harcamalarını da ihtiva eden, yatırımın yapılacağı yerde aynı üretim konusunda mevcut tesisi veya altyapı bütünlüğü bulunmayan yatırımlardır. Ayrıca, mevcut tesislerde makine ve teçhizat ilavesi nedeniyle kapasite artışının %100'ü geçmesi halinde bu yatırımlar yeni yatırım sayılır.

Tevsi: Mevcut bir yatırıma ilave üretim hattı veya makine ve teçhizat ilave yapılması suretiyle üretim miktarının artırılması veya yeni bir yatırım hüviyeti taşımayan, mevcut üretim hattında yer alan makine ve teçhizatların bir bölümünün kapasite açısından ve işlevsel olarak üretim akışındaki diğer makine ve teçhizatlarla uyum içinde olmadığı durumlarda makine ve teçhizatların değiştirilmesi veya yenilerinin ilave edilmesi ve genişleme yapıldıktan sonra mevcut tesis ile alt yapı müşterekliği oluşturularak bir bütün teşkil eden, aynı işletmede aynı mal ve hizmetin kapasitesini en fazla %100'e kadar artırmaya yönelik yatırımlardır.

Modernizasyon: Mevcut tesislerin üretim hatlarında, gelişen teknoloji sonucunda teknik ve/veya ekonomik ömrünü tamamlamış makine ve teçhizatlara teknolojiye uygun parçaların eklenmesi veya mevcut bir aksamın gelişmiş bir modeli ile veya makine teçhizatın yenileri ile değiştirilmesini, tesiste eksik kalmış yatırım harcamalarının tamamlanmasını, nihai ürünün doğrudan kalitesinin yükseltilmesini veya modelinin değiştirilmesini içeren yatırımlardır.

Ürün Çeşitlendirmesi: Mevcut tesis ile altyapı müşterekliği olan, aynı işletmede mevcut makine ve teçhizata yapılacak ilave yatırımla farklı bir nihai ürün elde edilmesine yönelik yatırımlardır.

Entegrasyon: Mal ve hizmet üreten tesislerin mevcut üretim hatlarında elde edilen nihai ürüne bütünleyici nitelikte ara malı verecek ve/veya üretilmekte olan nihai ürünü ara malı olarak kullanabilecek şekilde, mevcut tesise ileri ve/veya geriye doğru entegre olan, yatırımın konusu ve projenin özelliği dikkate alınarak kaideten aynı il sınırları içinde veya aynı yerde ve aynı tesis bünyesinde olan yatırımlardır.

(Hayvancılık yatırımları;

- a) Süt inekçiliği yatırımlarında; süt ineği yetiştiriciliği (küçükbaş dahil) ve süt mamulleri üretimi başlangıç olmak kaydıyla, yem ünitesi ve/veya soğuk hava deposu ile entegre,
- b) Besicilik yatırımlarında; büyükbaş besicilik (küçükbaş dahil) ve kesimhane başlangıç olmak kaydıyla, soğuk hava deposu ve/veya yem ünitesi ve/veya et mamülleri üretimi ile entegre,
- c) Damızlık büyükbaş, küçükbaş hayvan yetiştiriciliği ile damızlık tavuk ve hindi yetiştiriciliği yatırımları proje bazında yem ünitesi (yem bitkileri yetiştiriciliği veya yem üretimi) ile birlikte,
- ç) Et yönlü kanatlı yetiştiriciliğinde; hindi veya et yönlü tavuk yetiştiriciliği ve kesimhane başlangıç olmak kaydıyla, ileri işleme veya soğuk hava deposu veya yem tesisi ile entegre,
- d) Yumurta yönlü kanatlı yetiştiriciliğinde; yumurta tavuğu yetiştiriciliği, yem veya soğuk hava deposu veya yumurta tasnif ve paketleme ile entegre olması halinde entegre hayvancılık yatırımı olarak değerlendirilir.)

EK- 5 YATIRIM TAKİP FORMU

Yatırımcının Adı/unvanı ve Adresi :
Teşvik Belgesi Tarihi/No :

YATIRIM HARCAMALARININ YILLARA GÖRE DAĞILIMI				
TL				
YATIRIM TUTARI	..... YILI	..... YILI	..... YILI	TOPLAM Harcama
1. Arazi – arsa				
2. Bina inşaat				
3. Makina - teçhizat				
3.1. İthal				
3.2. Yerli				
4. Diğer yatırım harcamaları				
4.1. Etüd ve proje giderleri				
4.2. Yardımcı makina teçhizat				
4.3. İthalat, gümrükleme, akreditif giderleri				
4.4. Taşıma ve sigorta giderleri				
4.5. Montaj giderleri				
4.6. Yatırım dönemi kredi faiz giderleri				
4.7. Diğerleri (harcama cinsi belirtilecektir)				
TOPLAM SABİT YATIRIM TUTARI				
YATIRIM FİNANSMANININ YILLARA GÖRE DAĞILIMI				
TL				
YATIRIMIN FİNANSMANI	..... YILI	..... YILI	..... YILI	TOPLAM
1. Öz Kaynaklar (%.....)				
1.1. Sermaye				
1.2. Şirket fonları				
2. Yabancı Kaynaklar (%.....)				
2.1. İç kredi				
2.2. Dış kredi /Döviz kredisi/Döviz endeksli kredi				
2.3. Diğer				
TOPLAM FİNANSMAN				

...../...../20...

Kaşe ve yatırımcıyı temsil ve ilzama yetkili imza

EK-6 YATIRIM TAMAMLAMA EKSPERTİZ RAPORU
YATIRIMCI KURULUŞUN:

Adı/unvanı:
Haberleşme adresi:
Telefon, faks no ve e-posta adresi:
Sermayesi:
Bağlı bulunduğu vergi dairesi ve vergi kimlik numarası:
SGK işyeri sicil numarası :
Yatırım yerinin tam adresi:
Yatırımın cinsi:
Yatırımın konusu:
Tamamlama vizesi müracaat tarihi:
Yatırıma başlama tarihi:
Yatırımın bitiş tarihi:
Öngörülen yatırımla ilave güç (kVA):
Mevcut istihdam (kişi):
(son altı aylık dönem ortalaması-mevsimsel
özellik taşıyan yatırımlarda bir önceki yıla ait
mevsimsel ortalama)
Öngörülen istihdam (kişi):
Gerçekleşen istihdam (kişi):
(Son prim ve hizmet belgesinde belirtilen)
Projenin kapasitesi:

GERÇEKLEŞEN TOPLAM SABİT YATIRIM TABLOSU (TL)

1. ARAZİ-ARSA BEDELİ	:	
2. BİNA-İNŞAAT GİDERLERİ	:	
a. Ana bina ve tesisleri	:	
b. Yardımcı işletmeler bina ve tesisleri	:	
c. Ambarlar	:	
ç. İdare binaları	:	
d. Arazi düzenlemesi ve hazırlık yapıları	:	
E. Yeraltı ana galerileri (yeraltı maden ocakları için)	:	
3. MAKİNA TEÇHİZAT GİDERLERİ	:	
a. İthal	:	
b. Yerli	:	
4. DİĞER YATIRIM HARCAMALARI	:	
a. Yardımcı işletme makina teçhizat giderleri:	:	
b. Mefruşat giderleri	:	
c. İthalat ve gümrükleme giderleri	:	
ç. Taşıma ve sigorta giderleri	:	
d. Montaj giderleri	:	
e. Genel giderler	:	
f. Etüd ve proje giderleri	:	
g. Diğer giderler	:	

5. TOPLAM SABİT YATIRIM TUTARI (1+2+3+4):

FİNANSMAN KAYNAKLARI

I. Özkaynaklar	:	
a) Sermaye artışı	:	
b) Şirket fonları	:	

- II. Kredi temini :
a) İ kredi :
b) Dvız kredisi :
c) Dış kredi :
) Dövize endeksli kredi :

TOPLAM FİNANSMAN (TL):

YARARLANILAN DESTEKLER VE MİKTARLARI

Destekler	Toplam Kullanım Miktarı (TL)
Gümrük vergisi muafiyeti	
KDV istisnası	
Vergi indirimi	
Sigorta primi işveren hissesi desteği	
Faiz desteği	
Yatırım yeri tahsisi	

EKLER:

- 1- Yatırımın gerçekleşme değerlerine göre revize edilmiş teşvik belgesi aslı,
- 2- Dvız ve kredi kullanım belgesi aslı,
- 3- İthal ve/veya yerli makine ve teçhizat listeleri aslı,
- 4- Gerçekleşme durumunu gösterir onaylı ithal ve/veya yerli makine ve teçhizat listeleri,
- 5- Yatırımın gerçekleşme değerlerini içeren yatırım takip formu,

EK-7 YATIRIM TAMAMLAMA VİZESİ İÇİN İSTENECEK BELGELER

- 1- Teşvik belgesi ve döviz kullanım belgesi aslı,
- 2- Yatırımın gerçekleşme durumunu gösteren yatırım takip formu,
- 3- İthal ve yerli global liste aslı,
- 4- Gerekli görülmesi halinde Gümrük Beyanname fotokopileri,
- 5- Yatırım kapsamında kredi kullanılıp kullanılmadığına dair şirketi temsil ve ilzama yetkili kişilerce imzalı taahhütname,
- 6- Bina ruhsatı ve yapı kullanma izni ile arsa tapusu fotokopisi (ekspertiz anında aslının görüldüğüne dair şerh düşülür.),
- 7- Firma yetkililerince onaylı harcamalarla ilgili fatura dökümü (arsa, inşaat, yerli ve ithal makina teçhizat ve diğer yatırım harcamaları ile ilgili harcama listeleri, (yevmiye kayıt tarih ve numaralarında içeren),
- 8- Kapasite raporu (İlgili Oda onaylı),
- 9- İmza sirküleri (Noter onaylı),
- 10- Gerçekleşen ithal ve yerli listeler (aşağıda gösterilen formatta, kaşeli, firma yetkililerince imzalı),
- 11- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca Türkiye genelinde Sosyal Güvenlik Kurumuna muaccel olmuş prim ve idari para cezası borçlarının bulunmadığına veya tecil ve taksitlendirildiğine ya da yapılandırıldığına ve yapılandırmanın bozulmadığına dair yazı,
- 12- Varsa teşvik belgesindeki özel şartların yerine getirildiğine ilişkin bilgi ve belgeler.

GERÇEKLEŞEN İTHAL MAKİNE VE TEÇHİZAT LİSTESİ (2 nüsha)

Gl. Liste	Menşe Ülke						GB	Yevmiye
Sıra No	Makina Adı	Adedi	Döviz (FOB)	FOB \$	CİF (TL)	FOB (TL)	Tarih-No	Tarih No

(Gümrük Beyanname değerleri esas alınacak) (Defter kayıtları makine bedeli)

GERÇEKLEŞEN YERLİ MAKİNE VE TEÇHİZAT LİSTESİ (2 nüsha)

Gl. Liste			Birim Tutar	Toplam Tutar	Fatura Yevmiye		
Sıra No	Makine Adı	Adedi	(TL)	(TL)	Tarih No	Tarih No	

(KDV'siz fatura değerleri esas alınacak)

Ek-8 SİGORTA PRİMİ İŞVEREN HİSSESİ DESTEĞİNDEN YARARLANABİLECEK YATIRIMCILARA İLİŞKİN SGK'NA GÖNDERİLECEK FORM

(kişi)

Sıra No	Yatırımcının Adı/unvanı	Teşvik belgesi		Yatırım yeri ve adresi/ SGK işyeri sicil no	İşletmeye geçiş tarihi	Yatırımın cinsi	Mevcut istihdam*	İlave istihdam**	Destek süresi (yıl)	Yatırımcının	
		Tarihi	Sayısı							Vergi dairesi	Vergi no'su
1											
2											
3											
4											
5											
6											

(*) Komple yeni yatırım cinsi dışındaki yatırımlar için istihdam yatırıma başlama tarihinden önceki dönemde SGK 'na bildirilen ortalama işçi sayısıdır. Sigorta primi işveren hissesi desteği bu sayının üzerindeki tutarlı ilave istihdam için uygulanacaktır. İstihdam sayısının bu kalemde belirtilen sayıdan az olması halinde destek uygulanmayacaktır.

(**) İlave istihdam komple yeni yatırımlar için gerçekleşen istihdamdır. Sigorta primi işveren hissesi desteği bu sütunda belirtilen istihdam ile tutarlı olan istihdamın tamamı için uygulanacaktır.

Ek-9 SOSYAL GÜVENLİK KURUMUNCA MÜŞTEŞARLIĞA GÖNDERİLECEK TALEP FORMU

Sıra No	Yatırımcının Adı/unvanı	Teşvik belgesi		Yatırım yeri ve adresi/ SGK işyeri sicil no	Destek dönemi*	İstihdam sayısı**	Uygulanan sigorta primi işveren hissesi desteği tutarı (TL)
		Tarihi	Sayısı				
1							
2							
3							
4							
5							
6							
TOPLAM							

(*) Desteğin uygulandığı yıl ve ay (2010/5 vb.),

(**) Desteğin uygulandığı dönemdeki desteğin uygulanmasına esas ilave istihdam sayısı (yeni yatırımlarda istihdamın tamamı, diğer yatırım cinslerinde sadece ilave istihdam sayısı), yazılacaktır.